

HUSNÁ NÁRODA

(VOICE OF THE NATION)

Tel.: (312) 762-2044

Udrzení českého vědomí, řeči
a novin v Americe žádá osobní
oběti a nadšené spolupráce
každého z nás.

Cena: 75 centů

Return Postage guaranteed. Chicago, Ill. 60623

Roč. (Vol.) XIII. — Číslo (No.) 43.

Saturday November 12, 1988 (Sobota 12.11.1988)

BUSH ZVOLEN PRESIDENTEM SPOJENÝCH STÁTŮ

**Demokraté si však zachovali
většinu v obou zákonodárných**

V úterý 8. listopadu byl 64-letý dosavadní místopředsední George Bush - republikán - zvolen 41. prezidentem Spojených států. Jeho vítězství nad demokratickým kandidátem Michael Dukakisem - (synem řeckých přistěhovalců) - guvernérem státu Massachusetts, však nikterak neznámá, že nyní v příštích čtyřech letech republikáni budou mít vládní otěže pevně ve své moci; naopak. Nově zvolený prezident G. Bush bude mít asi s Kongresem ještě větší potíže než měl R. Reagan. Demokraté si totiž uchováli svou většinu „pevnou kontrolu“ jak v Domě reprezentantů, tak i v US senátu. Podle předběžných údajů Bush obdržel 54 % hlasů a Dukakis 46 %. Definitivní výsledky, které se asi nebudou v procentovém poměru příliš lišit od těchto, budou známy teprve později.

Dukakis obdržel většinu hlasů - a tedy své presidentské „elektory“ - pouze v sedmi státech a v Distriktu Columbia, kde leží federální hlavní město Washington. V době psaní této zprávy ještě nebyly známy výsledky voleb pro obě sněmovny: čeká se však, že počet demokratických senátorů a reprezentantů se mírně zvýší. Nyní mají demokraté v Domě reprezentantů většinu 255 míst proti 177 republikánům, a v senátu většinu 54 míst proti 46 republikánům.

Američtí voliči se tedy vyslovili pro pokračování ve „status quo“, jak poznamenal jeden novinář. Republikánské straně svědčí vrchní otěže v Bílé domě, zatímco demokratům přenechali většinu vládních funkcí na nižších úrovních, to je ve federálních, státních a místních administracích. Američtí

voliči tedy dali najevo, že chtějí mít „mírně konservativního“ republikánského prezidenta, který bude hájit tradiční americké národní hodnoty, nebude zvyšovat daně, zajistí jakousi stabilitu ekonomie, udrží Ameriku vojensky silnou a bude pevný ve svých jednáních se Sovětským svazem. Zároveň však chtějí mít „mírně liberální“ demokratický Kongres, který bude chránit pensijní systém „Social Security“ - (který ve skutečnosti finančně zajistila teprve Reaganova administrace) - uchová zdravotní a školské programy aspoň na jejich dnešní úrovni, a znemožní jmenování konservativních soudců do US Nejvyššího soudu, kteří by mohli zrušit dovolenost potratů a znovu zavést vybízení mládeže k respektu tradičních mravních hodnot a k naprosté nedůvěře marxistům.

Američtí voliči se tak znovu rozhodli pro jakousi „koaliční vládu“ republikánského prezidenta s demokratickým Kongresem. Úspěch Bushova presidentského mandátu bude záviset na tom, zda se mu podaří

(Dokončení na str. 11)

V úterý 8. listopadu 1988 v noci se republikánský místopředsední George Bush se svou chotí Barbarou dovídá v texaském Houstonu z televizního zpravodajství o svém volebním vítězství.

Další informace o manifestaci v Praze 28. října 1988

Podle dodatečných zpráv různých západních sdělovacích prostředků zúčastnilo se manifestace v Praze u příležitosti 70. výročí založení Československé republiky více jak 10.000 československých občanů. Asi 5.000 jich bylo na Václavském náměstí, dalších asi 5.000 na Staroměstském náměstí a dalších několik set v postranních ulicích.

Policie byla připravena - slzotvorný plyn, obušky, vodomety, psi a dokonce pancéřové vozy. Policie ku příkladu použila vodomet na jednu mladou matku, která vezla dítě

v kočárku a postavila se před kočárek, aby svým tělem dítě chránila. Pláč dítěte bylo slyšet na druhé straně náměstí. Policie také zbila slepého muže a jiné čs. vlastence, kteří chtěli nezávislé oslavovat národní svátek.

Zástupce Charty 77 měl možnost přečíst Prohlášení Charty 77 k tomuto dni, ale většina signatářů Charty, kteří jsou v Praze činní, byla zadržena již den předtím. Bylo zadrženo asi 60 aktivistů, kteří k manifestaci vyzyvali. Pokud je známo byli zadrženi: Václav Havel, Václav Benda, Petr Uhl, Jiří Ruml a Jan Ruml, Zdeněk Urbánek, Jiří Dienstbier, Petruška Šustrová, Jaroslav Šabata, Jiří Pavlíček a Stanislav Devátý v Gottwaldově, a další mluvčí Charty 77 Miloš Hájek a

Bohumír Janát.

Ladislav Lis a Rudolf Battěk byli někde v úkrytu na Václavském náměstí, kde napsali zvláštní prohlášení.

Na manifestaci policie zadržela více jak 100 osob, které byly z větší části propuštěny během několika hodin.

V Brně, na náměstí Svobody se také konala manifestace - asi 300 aktivistů v různých nezávislých iniciativách a katolíků se sešlo v pátek večer, kde pochodovali se zapálenými svíčkami. Policie některé zadržela a další rozehnala.

V Bratislavě policie zadržela několik signatářů Manifestu hnutí za občanskou svobodu, a to již 27. října. Zadrženi byli: Miroslav Kusý, Milan Šimečka a dr. Ján Carnogurský. Policie také provedla domovní

prohlídky - právě tak jako u některých aktivistů v Praze a v Brně. Kusý, Šimečka a Carnogurský byli - podle zpráv - zadrženi ještě 30. října. Zatím není známo kdy a kdo byl ze zadrženi propuštěn.

Jak jsme již oznámili, některé západní delegace na následné konferenci ve Vídni protestovaly proti brutálnímu zásahu policie proti československým občanům, kteří chtěli pokojně oslavit národní svátek. K delegaci americké se připojily delegace kanadská, britská, italská a švédská. Jak nám telefonicky oznámil zástupce vedoucího americké delegace, velvyslanec Robert H. Frowick, vedoucí čs. delegace Jiří Opršal prohlásil, že: „...policie akci se slučuje s československými zákony, a že je tudíž op-

rávněná...“ Podle slov velvyslance Frowicka, čs. delegát Opršal však nedokázal ospravedlnit obvinění a čelit obviněním z policejní brutality.

Čs. delegát Jiří Opršal také obvinil zahraniční rozhlasové stanice z podněcování těchto incidentů a obvinil aktivisty z údajného přijímání finančních podpor od zahraničních organizací.

Podle došlých informací policie také zabránila konání plánované schůze na Václavském náměstí v sobotu 29. října, kterou svolalo Nezávislé mírové sdružení k diskusi o současné situaci v Československu. Policie použila tytéž taktiky jako den předtím, 28. října. Další informace přineseme v příštím čísle Hlasu národa. -afa-

Sloupek informací

**o nové „vychytralosti“ polské vlády,
jak umlčet stále živou
Federaci svobodných dělnických odborů
„Solidarita“,
a jak stále kličkuje i Gorbačovova
„glasnost“
s pojmem politický vězeň,
jakmile běží o odvážlivce,
kteří projeví své kritické názory
proti stále trvající nesvobodě v SSSR.**

Polští komunisté se strachují s členy Solidarity vyjednat o obnovení její existence a tak raději chtějí zavřít místo jejího zrodu: loděnice v Gdaňsku.

Varšava. - Dne 31. října nový polský ministerský předseda Mieczyslaw Rakowski oznámil, že v rámci ekonomických reforem jeho vláda rozhodla zavření od 1. prosince Leninových loděnic v Gdaňsku, rodiště svobodné unie Solidarity, protože jsou ekonomicky nevýnosné; v r. 1987 přý vláda musela poskytnout těmto loděnicím subvence ve výši 18,6 milionu dolarů. Jejich produkce stále klesala; zatímco ještě v r. 1979 tam bylo postaveno 24 lodí, v r. 1987 jich tam bylo zhotoveno už jen 9. Tamních 11.000 dělníků, včetně Lecha Walensy, si budou muset hledat jinou práci. Walensa k tomu ihned zaujal toto stanovisko:

důvod zavření není ekonomický, ale jasně politický. V Polsku je totiž velmi mnoho jiných vládních nevýnosných podniků, které pracují s většími ztrátami než Leninovy loděnice v Gdaňsku. Vládu obvinil z „politické provokace“ a pokračoval: „Solidarita bude hájit tento podnik, který je pro ni a pro celý národ symbolem boje za nové a lepší Polsko“. Řekl, že rozhodnutí zavřít tento podnik bylo učiněno nikoliv pro dosažení sociálního míru, nýbrž pro vyvolání konfliktů a nového napětí v národě. Solidarita a vedení podniků přý budou bojovat proti zavření loděnic; nebude však vyhlášena stávka, protože „tím by se jen hrálo vládě do rukou.“ Jeden západní pozorovatel řekl, že tento „tah“ polské vlády byl mistrný; loděnice byly zavřeny právě v době, kdy Solidarita nabývá síly a vláda se také chce vyhnout

slibné diskusi s jejím vedením. Sám Walensa také řekl, že zavření loděnic je především útokem na Solidaritu, a proto o nějakých jednáních mezi vládou a Solidaritou už nemůže být řeči. - Dne 2. listopadu se vedení Solidarity, vedení vládou schválené unie OPZZ a správa Leninových loděnic spolu dohodly, že se pokusí o záchranu loděnic před zavřením. Ačkoliv už po léta tento podnik pracoval se ztrátami - stejně jako stovky jiných vládou vlastněných podniků v Polsku - samotná úřední čísla ukazují, že jeho situace nebyla nejhorší, protože jiné loděnice pracovaly s většími ztrátami. Ředitel loděnic Czeslaw Tolwinski spolu s místními autoritami OPZZ a s přívrženci Solidarity podepsali společnou rezoluci, protestující proti vládnímu rozhodnutí loděnice zavřít. -

At' žije britská „Železná dáma“ Markéta Thatcherová!

Dne 2. listopadu přijela do Varšavy na státní návštěvu Polska britská minister. předsedkyně Margaret Thatcherová, aby jednala s polskými vládními představiteli. Dne 3. listopadu pak při hostině, vystrojené na její počest, pronesla řeč, ve které otevřeně vyzvala sovětský blok ke stržení Berlínské zdi a řekla polským komunistickým autoritám, že ekonomické prosperity je možno dosáhnout pouze udělením větší svobody, včetně tvořit nezávislé pracovní unie. Při této hostině byli přítomni také gen. Jaruzelski a nový ministerský předseda Rakowski. - Thatcherová ve své řeči vyzvala Gorbačova, aby umožnil zbudovat „společný evropský dům“, na nějž se sám odvolává. Jako při stavbě nového domu se strhávají staré zdi, tak při budování nové Evropy by měla být stržena Berlínská zeď, která jen rozděluje a odděluje. Pak pokračovala: „Chceme vidět odstranění zábran, které po 40 let rozdělovaly Evropu, tak aby Polsko a jiné východoevropské země mohly opět naplno mít účast na evropské civilizaci, evropské svobodě a evropské spravedlnosti.“ Nakonec vyslovila svůj plný souhlas s Gorbačovovými reformami a se slibem podobných reforem v Polsku; a pak ještě řekla: „Jsou však nutné opravdové změny, které jdou až na kořen nepřátelství a konfrontace, které rozbíjely Evropu po druhé světové válce.“ - Podle jejích slov jedrou z lekcí poválečného světa je, že „větší prosperitě se těší ty národy, které mají více svobody - Spojené státy, západní Evropa a

Japonsko. Zkušenost učí, že vy dosáhnete většího ekonomického vzrůstu, že povzbudíte lidi k většímu úsilí, a že obdržíte plnou oddanost pro reformy, jenom tehdy až se lidé budou moci těšit osobní a politické svobodě, když budou mít svobodu projevu, svobodu spolčování a právo tvořit svobodné a nezávislé pracovní unie.“ Thatcherová také otevřeně vyloučila jakoukoliv západní finanční výpomoc, kterou Polsko zoufale hledá pro obrodu své upadající ekonomie, dokud tyto svobody nebudou uděleny. Teprve potom přý Západ bude ochoten poskytnout Polsku další úvěry, zmírní podmínky k placení jeho dluhu, povzbudí investice a založí v Polsku smíšené podniky. Také dodala, že opravdový dialog mezi polskými autoritami a Solidariou, kterou chce příští den navštívit, je vítální pro budoucnost Polska. Jaruzelski a Rakowski, odpůrci Solidarity, kteří čekali od Thatcherové okamžitou ekonomickou výpomoc - zejména už proto, že ona doma v Anglii omezila politickou moc pracovních unií, si při její řeči připadali jako žáčkové, pokáraní svým učitelem. - V týž den Thatcherová také položila věnec na hrob Rev. Jerzy Popieluszko, kněze, zavražděného v r. 1984 na vládní pokyn čtyřmi tajnými rudými policisty. U jeho hrobu na ni čekalo několik tisíc přívrženců Solidarity, kteří ji přivítali jásotem, volající: „At' žije Thatcherová! Není svobody bez Solidarity!“ Dne 4. listopadu pak navštívila Gdaňsko, kde se setkala s předsedou Solidarity Lechem Walensou; oba spolu hovořili v soukromí 35 minut. Pak ji uvítalo několik tisíc dělníků, když společně s Walensou kladla věnec u pomníku dělníků, zastřelených v r. 1970 - v době hromadných protestů proti zdražení potravin. Později v ten den se zúčastnila, společně s Walensou, gdaňským biskupem Tadeuszem Goclowskim a farářem Rev. Henrym Jan-kowskim, oběda na faře u sv. Brigity.

Kremel by přý chtěl změnit některé zákony proti disidentům, ale zároveň z nich má strach, a tak váhá...

Různí komunističtí vládní úředníci Kremlu slíbili, že bude provedena revize některých sovětských zákonů pro zajištění větší občanské svobody. Tak přý má být zrušen zákon, trestající „pomluvu Sovětského svazu“, a zákon, zakazující „protisovětskou agitaci a propagandu“ má být omezen pouze

na několik konkrétních případů, například: bude-li někdo pobuřovat lid za účelem svržení komunistické vlády; nikdo přý už nebude potrestán pouze kvůli svému nesouhlasu s vládní politikou. Rovněž přý bude rozšířen a uvolněn zákon, který dovoluje odchod do ciziny; v této věci bude přý učiněno omezení pouze „na ochranu národní bezpečnosti, veřejného pořádku, zdraví či mravnosti a práv druhých“. Také přý budou silně omezeny tresty smrti, vnitřní exil a trestání mladistvých. Jeden mluvčí sovětské vlády však řekl, že v SSSR je přý uvězněno pouze 11 lidí kvůli svým politickým názorům; podle západních odhadů však jich je z toho důvodu uvězněno 150 až 500, protože Sověti mají svůj vlastní výklad „politického vězně“. - Glasnost se začala projevovat i u Nejvyššího sovětu, který doposud schvaloval zákony, dložené sovětskými komunistickými autoritami, jednohlasně bez jediné námítky nesouhlasu. Dne 28. října se poprvé, v 71 letech sovětských dějin, několik členů Nejvyššího sovětu vyslovilo proti schválení zákona, kterým se omezují pouliční demonstrace; 1300 přítomných hlasovalo pro zákon, avšak proti zákonu hlasovalo 31 členů. Zákon byl sice stejně schválen, avšak aspoň někteří s ním mohli volně vyslovit svůj nesouhlas, aniž za to byli potrestáni. - V neděli 30. října disidenti konali v Moskvě a v Leningradě nedovolené pouliční demonstrace pro osvobození stovek lidí, držených v psychiatrických klinikách a v ústavech pro choromyslné kvůli svým odlišným názorům; policie však demonstranty rozehnala a asi 50 jich zatkla.

**HLEDÁME
ELEKTRIKÁŘE
S PRAXÍ
Angličtina není nutná!
Volejte:
Karol 248 - 3031**

MAIL ORDER NOVINKA

**Primý import
z Československa.
Krásná chodská keramika,
skleněné vánoční ozdoby a
ručně malované kralice
(také husí)
Napište si na lístku
o katalog s ceníkem.
Nakupujte poštou
J.KEITNER
ENTERPRISES
27 W. 209 Chartwell Dr.
Winfield, IL 60190**

HLAS NÁRODA

(VOICE OF THE NATION)

(USPS 291-62000)

Týdeník, věnovaný zájmům amerických Čechů, čs. exilu
a potřebám našich drahých domů
BOHU, CÍRKVI, NÁRODU

VYDÁVÁ KAŽDOU SOBOTU:
„VELEHRAD“, ČESKOAMERICKÉ KULTURNÍ STŘEDISKO
PUBLISHED EVERY SATURDAY BY:
CZECH-AMERICAN HERITAGE CENTER, INC.
2340 So. 61st CICERO, IL. 60650
Telefon: 656-1050

EDITOR - ŘÍDÍ: Father VOJTĚCH VÍT, O.S.B.
s redakčním kruhem

POSTMASTER: Send address changes to:
HLAS NÁRODA, 2340 So. 61st Ave, Cicero, IL 60650

SECOND CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, IL.

Subscription prices: Roční předplatné:

BY MAIL: In US per year \$30

To Canada per year US \$33

Overseas per year \$35

BY AIR MAIL: \$30 + AIR STAMPS

Právní poradce a zástupce: Henry T. SYNEK

111 West Washington Str. Suite 1360, Chicago, IL. 60602
(312) 263-6060

Redakce si vyhrazuje právo zasláné články a dopisy zkrátit,
aniž by tím byl změněn jejich původní obsah.

Cleveland projevil věrnost odkazu 28. října

Clevelandská Česká národní síň prožila mnohé památné a veliké chvíle ve dnech šťastných i v hodinách tragických a bolestných. Mezi veliké a krásné chvíle patří i sobotní večer 29. října 1988, při oslavě 70. výročí vzniku Československé republiky, kdy clevelandští Češi a Slováci projeví svoji věrnost odkazu a tradicím 28. října 1918. Naši oslavu jsme nazvali „Salute to Free Czechoslovakia“. Pořádal ji Krajský výbor za spoluúčasti 12 předních našich organizací. Jako v uplynulých 40 letech i letos jsme se shromáždili, abychom projevíli náš nesouhlas s komunistickou diktaturou a terorem ve staré vlasti - a vyjádřili naši solidaritu a ztotožnili se se současným voláním demonstrujících davů v pražských ulicích: „svoboda - Masaryk - svoboda - Masaryk...“

Velký sál byl zaplněn do posledního místa. Od půl šesté byla společenská půlhodinka. Při zahájení večere po šesté hodině přivítal hosty br. Václav Hesoun, předseda Krajského výboru. Po něm pozdravila shromáždění kongresnice 21. distriktu Mary Rose Oakar a předala nám zdravici U.S. kongresu k 70. výročí čs. nezávislosti. Přišel mezi nás také, ač vážně churav, mayor-emeritus Raph J. Perk.

Při večeri nám vyhrávala oblíbené melodie 30. členná Staročeská dechovka, pod taktovkou br. Luboše Hromádky. K večeri bylo tradičně české jídlo, domácí vepřová s knedlíkem a zelím a výborný jablkový závin. Hostům všem opravdu chutnalo. Pořadatelé jsou upřímně vděční všem obětavým sestřím a bratrům, kteří na nejrůznějších úsecích pracovali - zvláště sestřím v kuchyni a při přípravě jablkového závínu - aby zajistili úspěch večera.

Slavnostní program večera řídil předseda přípravného výboru oslavy br. Václav Hyvňar.

Uměleckou výzdobu jeviště provedl br. Zdeněk Křeček.

Program začal poctou všem statečným mužům a ženám, kteří obětovali své životy za svobodu Československa a jeho lidu v obou světových válkách i v posledních 40 letech. Četa veteránů, spolu s 93-letým Klementem Nesnadným, posledním žijícím členem clevelandské Družiny čs. legionářů, připochoďovala do popředí sálu k bustě T. G. Masaryka, ozdobené květinami. Četu vedl br. Bob Jiroušek, starosta Sokolské župy severovýchodní, který sloužil v Pattonově armádě a účastnil se r. 1945 osvobození západních Čech a Plzně. - Za zvuků symbolické večerky byl vzdán hold padlým hrdinům.

Hymny zpívali Soňa Břicháčková a Ludvík Rychtera, za klavírního doprovodu Milady Hanzlíkové, Dr. Miroslav A. Poseděl recitoval báseň „Vyzvání lásky“ od Josefa Macha, jež lyricky opěvuje krásy naší staré vlasti. Pak jeviště rozkvetlo pestrostí krojů taneční skupiny Sokola Greater Cleveland, jež pod vedením ses. Dolly Baca zatančilo Furianta a Polku ze Smetanovy Prodané nevěsty.

Následovaly proklamace a zdravice: Prvá byla od presidenta Spojených států Ronalda REagana, určená clevelandskému shromáždění (Reaganovu proklamaci otiskujeme). Přčetla ji ses. Dolly Baca. Mayorův tajemník pro et-

nické záležitosti August B. Pust přečetl proklamaci G. Voinoviche, mayora našeho města, kterou vydal k 70. výročí vzniku Československa a již vyhlásil pátek 28. října „Clevelandským dnem čs. nezávislosti“ a rozhodl, aby 28. a 29. října vlála československá vlajka na hlavním stožáru clevelandské radnice. Druhou proklamaci mayorovu - pochvalné uznání odevzdal A. Pust staršímu legionáři, čestnému hostu našeho večera, br. Klementu Nasnadnému, který je Slovák a sloužil u 23. střeleckého pluku čs. legie ve Francii. Výcvik prodělal v Cognacu a v r. 1919 se účastnil na Slovensku mnoha bojů proti vpádu maďarských komunistů. S br. Nesnadným přišla na oslavu celá jeho 20. členná rodina. - August Pust, který je Slovinec, nám blahopřál také jménem bratrů Slovinců, kteří vzpomínali 29. října také 70. výročí svobody a nezávislosti Slovinska. Legionáři Nesnadnému předal zdravici také Ronald Mottl jménem ohňské zákonodárny. Za International Solidarity, Cleveland Chapter, pozdravil přítomné její polský delegát David Domzalski. Našemu shromáždění poslal zdravici též spolkový senátor státu Ohio Howard Metzenbaum.

Bratr Alojz Berec, mladý slovenský inženýr, nám zazpíval s doprovodem kytary dvě své skladby: „Chlieb a sloboda“ a „Slovenský plač“. Obě se velmi

libily.

Slavnostním řečníkem večera byl Pavel Pecháček z Washingtonu, D.C., ředitel čs. oddělení Hlasu Ameriky. Mluvil na téma „Současné události v Československu a vyslání Hlasu Ameriky“. Byla to opravdu šťastná volba, že jsme Pavla Pecháčka pozvali. Uslyšeli jsme od něho přesné a podrobné údaje o událostech ve vlasti, nejen z předchozích dvou dnů, ale i o situaci na pražských ulicích v posledních hodinách. Pecháčekův projev, kterému jsme s hlubokým rozchevňem naslouchali, byl zlatým hřebem večera.

V závěru oslavy jsme uslyšeli krásné árie ze slavných českých oper, ze Smetanova „Dalibora“, z Janáčkovy „Její pastorkyňa“, jež za klavírního doprovodu Christine Hill, zpívali Timothy Hamel, tenor a Roberta Merrill, soprano - jež árie „Prorocství“ ze Smetanovy Libuše nakonec vítězně hlalo, souzvučně s pevnou vírou našich srdcí, že „Český národ neskoná, on peklo hrůzy slavně překoná!“

Krajský výbor děkuje všem organizacím, sponsorům, kopsponsorům a všem ostatním, kteří jakýmkoliv způsobem přispěli ke slavnostnímu průběhu večera a jeho zdatu.

-un

Klub Domov z NSČK svolává

svou členskou schůzi na pondělí 14. listopadu 1988.

Sejdeme se v 7:30 P.M. ve společenské místnosti Mid-America Federal Savings, 5900 W. Cermak Rd., Cicero, IL.

Přijďte v hojném počtu a přiveďte mezi nás své přátele a známé, kteří mají zájem o činnost naší zdejší národní, v Krista Pána věřící komunity.

Otec Vojtěch Vít, OSB
duchovní rádce

Ludvík Pospíchal, předseda

Františka Uhlířová

tajemnice

Anna Ryšavá, pokladní

SVU ODBOČKA CHICAGO

Vás zve

na řádnou schůzi a anglickou přednášku

v pátek 18. listopadu 1988

v 7 hodin večer,

Mid-America Federal Savings, 5900 W. Cermak Road, Cicero.

Promluví Mrs. Jana Stěrba na námět:

CZECHOSLOVAK FIELDPOST
- HISTORY ON STAMPS

S. Papánek, místopředseda

V. Holeček, místopředseda

KRAJSKÁ RODINA U PARTÝ MAPIE KARNELSKÉ V ASTORII - N.Y.
slaví v neděli 13.XI. 1988 v divadelní síle naproti kostelu

MARTINSKÉ POSVÍCENÍ

V 10:15 hodin ráno /jako každou neděli/
mše svatá v dolním kostele.

Od půl dvanácté se podávají občerstvení:
Pečená kačena - zelí - knedlík
Teplejší řízek - brambory, salát - okurek

Odpoledne: klobásy a parky

Kávy a chladných nápojů do libosti

A CENY - JAKO VŽDY - OPRAVDU LIDOVÉ

Od jedné do sedmé hodiny odpoledne
hraje k tanci KRAJSKÁ HUDBA

Odpoledne bohatá LOTERIE

Jednotná vstupné:
DVA DOLARY za osobu

Prosíme naše obětavé dámy
o příspěvek pečlivě do Buffetu

! PŘIJĚTE A PŘIVEĎTE SVÉ ZNÁMÉ !

PRAGUE SAUSAGE & DELICATESSEN

- HOME MADE SAUSAGES
- FROZEN FOODS
- HICKORY SMOKED MEATS
- FRESH POULTRY
- ČERSTVÉ DOMÁCÍ UZENINY
- IMPORTOVANÉ LAHODKY

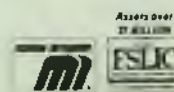
6312 WEST CERMAK ROAD
BERWYN, ILLINOIS 60402

☎ (312) 795-0250 Radi vás ohlásí a na vaši návštěvu se těší
MARY & STANLEY DYNIA

**Save, Invest
and Insure
Your Investments
Right Where You Bank!**

MidAmericaFederal

Savings and
Financial Services

Hugo Koranda
• Chairman of the Board, Emeritus

Cicero
5900 W. Cermak
863-6700

4830 W. Cermak
656-1770

Riverside
40 E. Burlington
442-9700

Clarendon Hills
55th & Holmes
325-7300

LaGrange Park
1921 E. 31st St.
579-1400

Wheaton
250 E. Roosevelt
653-4800

Western Springs
40 W. 47th St.
246-8940

St. Charles
2600 E. Main St.
377-2100

Naperville
1001 S. Washington
420-1001

9 E. Ogden Ave.
420-8000

PŘEKLÁDÁM

z češtiny a slovenštiny legální
osobní a školní doklady,
které mohou zároveň notářsky
ověřit a potvrdit.

Pište na adresu:

I. O. KOVÁŘ

P. O. Box 176

Riverside, IL. 60546

nebo volejte:

☎ (312) - 442 - 7115

DOBA "BĚHEM ROKU"

33. NEDĚLE "BĚHEM ROKU"

VSTUPNÍ MODLITBA: Pane, náš Bože, ty jsi původce všech dobra. — Proto tě prosíme: — Dej, ať služba tobě je nám stálou radostí, — neboť v tom je trvalé a plné štěstí člověka. — Skrze tvého Syna Ježíše Krista, našeho Pána a Boha, který s tebou v jednotě Ducha svatého žije a kraluje po všechny věky věků.

1. ČTENÍ Z KNIHY PROROKA DANIELA
(Mt 25, 14-15, 19-20)

Povstane Michael, veliký kníže, který chrání syny tvého lidu. To bude čas úzkosti, který nebyl od té doby, kdy povstali národové, až do této doby. Tehdy bude zachráněn tvůj národ, každý, kdo bude nalezen zapsaný v knize.

Probudí se mnozí z těch, kteří spí v podsvětí, jedni k věčnému životu, druhí k potupě, k hanbě na věky.

Zbožní se budou skvíti jako zář oblohy a ti, kteří mnohé přivedli ke spravedlnosti, jako hvězdy na věčné časy

2. ČTENÍ Z LISTU ŽIDŮM
(Žid 10, 11-14, 18)

Kterýkoliv (jiný) kněz stojí denně ve službě a znovu a znovu přináší stejné oběti, které však vůbec nemají sílu, aby zahladily hříchy. Kristus však podal za hříchy jednu jedinou oběť a pak už navždy zaujal místo po Boží pravici, a teď už jen čeká, až mu budou jeho nepřátelé polepeni k nohám jako podnoží.

Jednou obětí totiž přivedl k dokonalosti jednou provždy ty, kterým přinesl posvěcení. Kde se však hříchy odpouštějí, není už obětí za hříchy.

SLOVA SVATÉHO EVANGELIA PODLE MARKA
(Mk 13, 24-32)

Ježíš řekl svým učedníkům: "V těch dnech po velkém souzení, satani se slunce, měsíce nevzdá svou zář, hvězdy budou padat z nebe a mocnosti, které jsou v nebesích, se změní."

A tehdy uvidí Syn člověka přicházet v oblacích s velikou mocí a slávou. Tehdy vyjde andělé a shromáždí své vyvolené od čtyř úhlů světa, od nejzbláhších konců země po nejzbláhší konce nebe.

Od fiktivního si vezmete poučení: Když už jeho větev rolu s vyrábí lidí, víte, že je blízko léto. Tak i vy, až uvidíte, že se toto děje, vězte, že je blízko, přede dveřmi.

Amén, pravím vám, že nepominou toto pokolení, než se to všechno stane. Neboť země a země pomínou, ale má slova nepominou.

O dnešní dři si hodlně neví nikdo, ani andělé v nebi, ani ani Syn, jenom Otec."

Otec Jiří Novotný S.J.

33. neděle v mezidobí

13. listopadu 1988

1. čtení: Dan., 12, 1-3

Bude zachráněn tvůj národ

Po návratu z babylonského zajetí v době Cyrově se Židé v Palestině těšili určitému pokoji. Horší doby nastaly za vlády Seleuků v Antiochii, kdy ti to vládcové chtěli zhelenisovat a obrátit na pohanství celou svou říši a v tom také Israelity. Ti ovšem pod vedením bratří Machabejských se proti tomu bránili, čímž vznikly války machabejské. Taková doba neklidu, nepokoje a nejistoty je neúrodnou půdou pro velké naděje prakticky neuskutečnitelné a jako jejich výraz vzniká tak zvaná apokalyptická literatura. V ní se odrážejí současné strašné události, mnohdy ještě zvětšené, ale přitom se slibuje budoucí tajemné šťastné řešení shůry.

Apokalyptika Starého zákona, vyprávění o hrůzách posledních dnů, našla svůj nejvládnější výraz v proroctví Danielově. V Novém zákoně najdeme její ohlas hlavně v apokalypsi či Zjevení svatého Jana ale také v evangeliích, a to v předpovědích Páně o konci světa, kde se však všechno soustřeďuje kolem příchodu Páně.

Náš úryvek podává její jasnou stránku. Mluví o ochraně archanděla Michaela. Podle Daniela každý národ má svého strážného anděla či archanděla, a vyvolený národ chrání první z nich Michael. V křesťanské době považovali Michaela za ochránce římské říše a to jak na Východě tak i na Západě.

Ještě jiný prvek, který se nachází ve Zjevení svatého Jana, najdeme i zde, totiž knihu života, ve které jsou zapsána jména spravedlivých a vyvolených. Jim platí ochrana archanděla. Připomíná se i vzkříšení z mrtvých a soud za lidské skutky. Trochu gnostický nádech má tvrzení, že poučení

budou zářit jako zář oblohy, ale v evangeliu svatého Jana nacházíme totéž zdůrazňování nejen poučení, nýbrž i víry. Ke spáse je nutno znát Krista a uvěřit v něho. Přitom se nám mimochodem vtrhává vzpomínka na slova Páně z horské řeči: Vy jste světlo světa.

Dva závěry si můžeme vytvořit v dnešního čtení. Písmo svaté se nebojí užít apokalyptické literatury, i když se navenek zdá blouznivou. Za hlavní v ní totiž musíme považovat ne popisované hrůzy, nýbrž jistotu o budoucí pomoci Boží. Během minulých věků se na lidstvo navládlo mnoho béd a ani naše století jich nebylo uchráněno. Křesťan si však nikdy nemusí zoufat, protože nad ním bdí ochranná ruka Boží. Ve Starém zákoně ji představoval archanděl Michael, v Novém sám Kristus Pantokrátor (Vládce všehomíra).

2. čtení: Žid., 10, 11-14, 18

Jeho nepřítel

mu budou položeni k nohám

Velebnost Kristova se projevuje nejen na zemi, nýbrž i na nebi. Tomuto veleknězi mají být položeni za podnoží jeho nepřátelé. Spontánně se ptáme, o jaké nepřátele se tu jedná. O ty, kdo svými hříchy zapříčinili jeho smrt? Můžeme takové předpoklady považovat za pravdivé, když Kristus se za ně za všechny chtěl obětovat, aby je z vin osvobodil, a tím ukázal dobrotu Otcovu?

Na východních ikonách Sestoupení do pekel, což jsou ikony zmrtvýchvstání, najdeme dva nepřátele, kteří jsou jeho vítězstvím poraženi a jeho věrnými andělskými služebníky okamžitě svázáni, totiž smrt a peklo. Jeho obětí znamená vítězství nad mocnostmi, kterým žádný člověk svou vlastní mocí uniknout nemůže. Především znamená vítězství života nad smrtí. Každému člověku je neodvratně souzeno zemřít, tomu osudu nikdo neunikl a neunikne. Jen Kristus svým zmrtvýchvstáním ukazuje moc

větší a vede celé lidstvo ke konečnému vzkříšení.

Stejně hříchy, jenž do příchodu Páně ve světě neomezeně vládli, uvádí nutně člověka do věčné záhuby. Kristus získal odpuštění hříchů, svou obětí vede k dokonalosti ty, které posvětil a jednou provždy nakonec zvítězí nad mocnostmi zla.

Evangelium: Mk 13, 24-32

Uvidí Syn člověka přicházet v oblacích s velikou mocí a slávou

Ke konci církevního roku církev svatá tradičně čte evangelium o konci světa a o posledním soudu. První řádky mluví o pohromách, které mají předcházet a můžeme v nich slyšet ozvěnu proroctví Danielova. Ale ústřední událostí je příchod Syna člověka. Normálně se chápe jako příchod soudce na soud, kde se uváží a zváží jednání celého lidstva během jeho dějin a skutky každého jednotlivého člověka. Nikdo se nad tím nepozastavuje, protože člověk jako tvor rozumný je za své činy zodpovědný a musí z nich vydat účet. Kromě toho se na světě děje tolik nespravedlností, že jen konečný Božský rozsudek může dát definitivně průchod skutečné spravedlnosti. Potom ovšem každý bude odměněn podle svých skutků buď ke své hanbě nebo ke své oslavě v záři života Božího.

Zvláštní, že svatý Marek o soudu vlastně nemluví. Ty přípravné pohromy ovšem dají všem přirozeně znát, že příchod Syna člověka je blízko a tu se objeví různá individua, která se budou za Mesiáše vydávat. Proto se upozorňuje na slavnostní příchod Páně v oblacích. Kde a kdy? Nevíme. Jisté však je, že o jeho příchodu nikdo ani na okamžik nebude moci pochybovat. Tak Syn člověka přijde, aby dal shromáždit své vyvolené. Jedná se tedy spíš o triumfální příchod spásy. Přitom se ukáží vynikající plody jeho vykupitelské oběti. Markův obraz příchodu Páně je plný radostného očekávání a naděje a ne strachu, jak se na to obyčejně myslí. To předpokládá, že křesťan je veden k dobremu životu ne bázní před tresty, nýbrž nadějí na slavné společenství se svým Spasitelem.

Poslední věta chce být jen slavnostním potvrzením všeho. Pán nemluví naprázdno. Ví, co říká, i když mluví o věcech, které se za nynějších okolností nedají ani dosvědčit ani ověřit. Veškerá jeho činnost byla důkazem nezlomné pravdivosti jeho slov.

GIVE A GIFT OF
CZECH CHRISTMAS MUSIC FOR
LISTENING, PLAYING, OR SINGING PLEASURE!

Cassette: CZECH CHRISTMAS MASS. (Česká mše vánoční) for choir, soloists and organ by Jan Jakub Ryba, 1796. Performed in English by the "new Prague Area Community Choir" - a charming pastoral choral work about the birth of our Lord. (\$7.95)

Cassette: Písne vánoční: 19 Koledy sung in Czech by the Lonsdale "Koledy Choir" with organ and instruments. (\$7.95)

Music Book: Písne vánoční: Koledy Collection for choirs and keyboard accompaniment. Contains historical articles about the music. (\$3.95)

Make checks payable to Dominican Sisters:

Add \$1.00 for postage and handling:

Order from: Sr. Anita Smisek, OP
110 Columbus Ave. N.
New Prague, MN 56071

FAMILY PRACTICE CENTER

JAN TURON, M.D.

Family Physician

8905 W. Burlington, Brookfield, IL 60513

Ordinace hodiny:

Pondělí 9:00 a.m. - 9:00 p.m.

Úterý 1:00 p.m. - 9:00 p.m.

Středa 9:00 a.m. - 1:00 p.m.

Čtvrtek 9:00 a.m. - 9:00 p.m.

Pátek 9:00 a.m. - 3:00 p.m.

ANSWERING
SERVICE
24 HOURS
☎ 387-7000

CHICAGSKÁ OBLAST VZPOMENULA 70. VÝROČÍ VZNIKU ČESKOSLOVENSKÉ REPUBLIKY

Bylo nám milo u srdce, když jsme v neděli 30. října t.r. seděli v krásném Khodlově auditoriu Morton East školy v Ciceru a sledovali jedinečný kulturní program, připravený Československo - americkým kongresem, a když pohledem do toho velkého auditoria jsme zjistili, že je zaplněno z 85 %. Těch, kteří sem přišli oslavit toto významné jubileum Čs. republiky bylo téměř 1500. Tak velký počet nás již nebyl dlouho pohromadě - snad od r. 1966, kdy byl mezi námi v Chicagu bývalý vězeň obou totalitních režimů - nacismu i komunismu - dnes již zesnulý pražský arcibiskup Josef kardinál Beran. A co hlavně potěšilo, že všechny ty naše krajanské organizace společným a přátelským úsilím připravili tak úchvatný program, který každého nadchnul. Československo - americký kongres si zaslouží opravdového uznání za jeho dobrou práci a hlavně za sjednocující úsilí v naší ubývajících krajanské rodině. Bude toho úsilí ještě hodně

zapotřebí pro další práci pro lepší dny v té naší jubilující republice.

V programu, který zahájil proslovem předseda přípravného výboru br. George Vytlačil, střídala se taneční a zpěvní vystoupení v pestrých národních krojích, která předvedly: Národposiný kroužek ÚMS, Moravská kulturní společnost a Beseda/Klub Domov. Pěkná tělocvičná vystoupení předvedl Sokol Slávský a Sokol Tábor, a pochodová četa ČSA. Sborovým zpěvem obohatili program Pěvecké sbory ČSA-Lyra, zpěváci ČSA „Half & Half Singers“ a Slovenský zpěvokol „Zora“. Také vystoupení velkého počtu žáků všech českých škol v národních krojích bylo účastníky nadšeně přijato. Veselá kapela George Píchy účinkovala úvodem, při některých přestávkách a i při národopisných tancích a zpěvech.

Předseda Kongresu br. James Krákora představil řečníky oslavy. Anglicky promluvil Undersecretary of U.S. State Department Edward J. Derwinski, slovensky Ing. Štefan Papánek a česky Věra Rokničová, tajemnice Čs. ženské národní rady v exilu. Úvodem oslavy nás vyzval k modlitbě Rev. Rud. Shintay,

farář slovenského evangelického kostela sv. Trojice a závěrem pronesl modlitbu český misionář Otec Vojtěch Vít, OSB.

Všichni účastníci odcházeli spokojeni s radostnými pocity a nadšením ve svých srdcích. Dobrá věc se opět podařila. Všichni můžeme být spokojeni, ale hlavně si musíme uchovat nadšení k dalšímu pomáhání domovu v jeho současném odvažném mírovém úsilí o znovuzískání základních svobod. J.R.

Projev Věry Rokničové u příležitosti oslavy 70. výročí založení Československé republiky

Sedmdesát let uplynulo od památného dne 28. října 1918, ode dne, na který čekal náš národ celá století. A toho dne celý národ jásal: Máme vlastní stát, budeme sami rozhodovat o sobě, o své budoucnosti a o budoucnosti našich dětí. Lidé byli opojeni pocitem svobody a politické samostatnosti a celý národ se sešel tak sjednocen, jak snad nikdy historie nepamatuje.

Dvacet let později, 28. října 1938 už byl den národního

smutku, kdy národ krvácel z čerstvých ran, které mu zasadil Hitler. Pak nastal protektorát a po krátkém záblesku radosti nad skončením války přišel rok 1948, kdy Hitlera vystřídal Stalin a k našemu národnímu svátku, k našemu slavnému 28. říjnu byl násilně připojen Den znárodnění. Následovala bariéra několika desítek let, v nichž jsme byli svědky neblahého politického vývoje naší vlasti, až v roce 1968 jsme s nadšením sledovali demonstrativní pokus o návrat k demokratickým ideálům První republiky.

Dnes přemýšlíme o slově republika, o jeho původním smyslu, o Tomáši Garrigu Masarykovi, zakladateli státu, jehož sochy stát pokácel; dnes přemýšlíme o lesích, vodách a stráních, o lučinách, kde hučí průzračná voda, o skalínách, kde šumí zelené bory. Přemýšlíme o rocích, končících osmičkou, o nutnosti historického myšlení a nezbytnosti dějinného pohybu, o vývoji ideí a o demokracii. Dnes v říjnu 1988 vzpomínáme na náš domov a národ a modlíme se za nedílnou Československou republiku. Věříme celou svou duší, že svoboda a demokracie se opět vrátí do naší vlasti, a že nadejde šťastná doba, kdy červenomodrobílý

prapor bude opět vlát v demokratickém, skutečně nezávislém Československu. Dnes, jako i v minulosti si znovu opakujeme slova básníka:

(Michal Racek Pozdrav vlasti ze sbírky Šepot v šeru)
*Je vzdálená a přec je stále naše.
jí na kráse dálka neubrala.
Má na hrdle otisky cizích prstů
a přec jí dáváme vše, i když z mála.*

*Je v řetězech za to, že vzepřela se moci,
má jizvy na ranách, jak svištěl karabáč,
leč pořád má své sladké vrásky údolíček
a nad nimi jak oblak visí pláč.*

*Jen řekni slovo „vlast“ a už tě zavazuje -
vždyť je to místo, kam náš cit se vrací.
Jsme jako hvězdy, jež se světem rozletěly,
však každý z nás ji láskou doživotně splácí.*

*Má divné stružky krve po lukách a lesích,
má stopy po noži, jenž bral co nepatřilo mu.
Leč i kdyby jak skýva chleba okorala,
nám vždy se bude zdát o sladké cestě domů!*

Ota Hora, Ottawa:

Západ se předhání v pomoci Sovětskému svazu – proč se však Sovětům nekladou požadavky o osvobození porobených národů?

Všeobecně se uznává, že neobvyklé změny v Sovětském svazu mohou a budou mít vliv na dění mnohých států a národů, zejména v Evropě. Nyní jsme svědky nikdy předtím nevídaného závodění některých států o hospodářskou i jinou pomoc Sovětskému svazu. Po schůzce presidenta Reagana s Gorbačovem v Moskvě ve dnech 29. května - 2. června 1988, ministr zahraničí Francie Ronald Dumas navštívil Moskvu v září, rakouský kancléř Franz Vranitzky a italský ministerský předseda Ciriaco De Mita navštívili Moskvu počátkem října a německý kancléř Kohl navštívil Moskvu koncem října t.r. President Francie Francois Mitterand navštíví Moskvu v listopadu. Co je ohromující, je fakt, že bankovní kruhy Západního Německa nabízí Sovětům úvěr v částce 1.6 miliard (bilionu). Itálie dne 14. října schválila úvěr v částce 775 milionů, britské bankovní kruhy jsou ochotny poskytnout Sovětům úvěr v částce 2

miliardy a francouzské finanční kruhy částku 2 miliard. Finanční kruhy Spojených států nezůstávají nijak pozadu. Je neuvěřitelné, že tato pomoc Sovětskému svazu, který se nachází v těžké hospodářské krizi i se svými satelity, není využita vládami svobodných zemí k důraznému požadavku, aby Sověty potlačeným národům byla navracena svoboda!

Snad jediné Západní Německo vycítilo, že při nabídce úvěru je vhodné Sovětům předložit požadavek, aby Sověty daly souhlas ke sjednocení Německa, takže 17 milionů Němců, žijících dnes v nedemokratickém Východním Německu by získalo opět svobodu. Za návštěvy kancléře Kohla v Moskvě se i o tom jednalo. O nadějném řešení této otázky svědčí i jednání německého ministra zahraničí Západního Německa Genshera, který doporučuje, aby se Gorbačovovi pomohlo hospodářsky a věří, že „budoucnost Evropy leží ve vzájemné spolupráci, nikoliv v oslabování druhé strany...“ Pro svobodné vlády, které s neobvyklým spěchem - (podníceným především houbou za ziskem!), nabízejí pomoc SSSR, aby jej posílily, bez kladení jakýchkoliv podmínek, je německý případ jednání

poučením a výzvou, jedinečnou, historickou příležitostí a především povinností, aby při svých jednáních v Moskvě nezapomínaly na porobené národy a na Sovětech si vynutily plnění všech závazků a smluv a žádaly odchod sovětských vojsk z okupovaných zemí a osvobození všech národů dosud Sověty porobených! Neústupnost Sovětů by byla jen důkazem, že svůj cíl světovlády nikdy neopustí.

Víru o možnosti úspěchu při společném, jednotném a pevném postupu všech svobodných vlád při jednání o úvěrech s podmínkou osvobození porobených národů podpírám aspoň několika výroky z Knihy Gorbačovovy Perestrojky, přestože v ní vyslovuje často názory navzájem si odporující. Gorbačov píše: „...každý národ má právo zvolit si nezávisle cestu svého života, svůj systém vlády...“ (str. 216). Dále: „...Každý národ je oprávněn zvolit si cestu svého vývoje, disponovat svým osudem, územím...“ (str. 177). „Největší množství nukleárních zbraní je soustředěno v Sovětském svazu a ve Spojených státech. Deset procent, ba i jen jedno procento jejich potencionálu postačí, aby způsobilo nenapravitelné škody na planetě a civilizaci lidstva...“ (str. 224). Vzpomínám si, že již

prof. V. Hlavatý v červenci 1956 na Čs. dnu v Chicagu prohlásil, že „...obě veleříše USA a SSSR by mohly být zničeny... během jedné hodiny...“ (O.H. Svědectví o puči, str. 534). Proto Gorbačov ve své knize často zdůrazňuje nutnost spolupráce se všemi i nesocialistickými zeměmi, zejména se Spojenými státy a vyslovuje se pro „spolupráci ne konfrontaci!“

Co se nyní odehrává v SSSR a jakým způsobem jednají vlády svobodných zemí se SSSR, je záležitostí každého z nás, všech svobodných i porobených národů.

Proto je naší povinností, aby jednotlivci a zejména všechny demokratické organizace at' československé nebo ostatních etnických skupin, plnili svoji povinnost a stručným dopisem požádali svoji vládu země, ve které svobodně žijí, pokud poskytuje pomoc Sovětskému

svazu, aby při jednáních se SSSR pevně trvala na tom, aby byl proveden odsun sovětských vojsk a navracena svoboda všem porobeným národům. Při tomto jednání svobodné vlády mají v nynější době jedinečnou oporu ve statisících občanů demonstrujících za svobodu v Litvě, Lotyšsku, Estonsku, Polsku, Československu a jiných zemích trpících pod sovětskou tyraníí. Věřím, že v čele s RSČ, Čs. národní radou americkou, Čs. sdružením v Kanadě a všemi čs. demokratickými organizacemi a ostatními organizacemi etnických skupin vyburcujeme světové veřejné mínění a vlády svobodných zemí k akcím, které přinesou porobeným národům včetně Československa, svobodu a nezávislost!

**Buy U.S.
Savings Bonds**

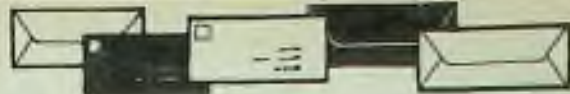
599-4372

ROZPOČTY ZDARMA

Independent Glass Service
VEŠKERÉ SKLENÁŘSKÉ PRÁCE
KOVOVÁ DVOJITÁ OKNA (STORM WINDOWS)
PLEXIGLASS — ZRCADLA
8014 SOUTH NATCHEZ AVENUE
BURBANK, ILLINOIS 60459

WILLIAM KRATKÝ
evropský vyučený sklenář a dědy a otec v Československu

DOPISY našich čtenářů

Currych - Švýcarsko
Milý Otče Vojtěchu.

mám zato, že by tohle mohl Dopisy zajímat i čtenáře H.N.. Posílám Vám to proto s pozdravem.

Váš P.K.

***

KOUZLO A REALITA MALAJSIE

Je to podivná země, ta Majasie. plná paradoxů. Ze třinácti států federace je jich 11 na asijské pevnině a dva daleko za mořem, na ostrově Borneo. Podivné je jejich státní zřízení. Je to parlamentní monarchie, ale žádná královská dynastie. Pan král - současně náboženský vůdce - se volí každých pět let z místní šlechty - sultánů. A není to jen reprezentační figurka. Zúčastní se pravidelně zasedání parlamentu a často má co říci.

Jak v Malajsií hospodaří?

Je to kapitalistický stát s tržním hospodářstvím; při tom mají pětiletku po vzoru našeho velkého bratra. A malajský státní svátek je porážka komunistického puče r. 1960. Za mého pobytu se mi nepodařilo zjistit, jak mohou zkoordinovat tento ekonomický paradox. Asi je to možné jen tak bohatým státem jako je Malajsie. Je první na světě v produkci cínu - 34 %. O cínovou rudu zakopáváme na každém kroku. V povrchových dolech kousek za Kuala Lumpurem si ji můžete nabrat do aktyvky nebo do rukávu. Země je první v produkci přírodního kaučuku - 38 %.

Navštívil jsem gumovníkové plantáže, je to zážitek. Snad je to počasím, že jim to tak pěkně roste. Tropické podnebí, nesitelné vedro a vlhko, ale hodinu cesty autem z Kuala Lampuru a jste v Cameron Highlands (2000 m) a máte dojem, že jste v Lugu. Země je prvním dodavatelem ananasu, koření a jiných tropických plodin. Národní bohatství je vidět všude. Sotva přiletí návštěvník na letiště, vidí, že odtud vede osmiproudová dálnice do města.

Ta čistota a pořádek!

Pěkný a výstavný střed města mají leckde, ale zde se dělájí milionové obchody. Čistota a pořádek i na venkově. Marně jsem hledal na periferii bídne čtvrti chudiny jako v Rio de Janeiro nebo v Manile. Zde je všude upravený domeček se zahrádkou. Žádné srovnání s Indií, Arabárou či jiným asijským státem - snad jen s Japonskem a Singapurem - ale to je malilinký státek, tam to mají oprášené hned. Malajsie má největší životní standard v Asii.

Ta směsice národů!

Nejzajímavější a nejparadoxnější jsou lidé. Domorodci je asi polovina a žijí na venkově. V pol. min. století se sem přistěhovala horda Číňanů, horníků, když tu byl objeven cín. To založili hlavní město Kuala Lumpur. Dnes je jich 33 %. Nu, a když to tu tak ekonomicky vzkvétalo, přišli sem Indové a Pakistánci - obchodníci. Pak

jsou tu ještě skupinky Tamilů, Evropanů, a j.

Jak je to tam s vírou?

S důsledky tohoto babylonského zmatení národů se setkáváme na každém kroku hlavně v náboženských vyznáních. Když u nás upalovali Mistra Jana Husa, v Malajsií sestátňovali muslimské náboženství. Číňané jsou budhisté, Indové a část domorodců hindu. A tak např. při oficiálních hostinách a recepcích dochází ke komickým situacím. Muslimové nesmí vepřové maso, hindu nesmí hovězí, budhisté jsou vegetariáni a křesťané jsou omnivor (biologický terminus technicus: žere všechno). Řeší se to často systémem self service, tj. dlouhé stoly se vším možným a vyber si sám. Jen s pitím je obtíž. Poněvadž mohamedánství je státním náboženstvím, nepodávají se alkoholické nápoje. Pije se voda, Pepsi Cola nebo různé šťávy, po jídle čaj. Myslím, že v tomhle to Mohamed trochu přehnal. Méně sexu a občas si trochu zavdat by bylo snesitelnější. - Zato nemohamedáni se nalejvají. Dělalí rýžové víno a pijí je teplé. Pil jsem jejich pivo - chutná jako masť na bolavou nohu.

Jak se tam oblékají - hlavně ženy?

U žen se setkáváme v odívání s paradoxy. Muslimky nosí abaye a koukají jim jen oči. Ne však jako v Kuwajtu černé abaye. Zdejší mají bílé nebo světle modré, často hezky vyšívané. Myslím, že je jim v tom hezky vedro. Indky zase naopak nosí na sobě dost málo. Dlouhé sukně, pak už jen nahaté břicho. Zada a paže a takový lajbl. jaký nosívala moje babička. - Ostatní jsou zamořeny evropskou módou od minisukni až po texasky. Je až neuvěřitelné, kolik postává na ulici žen. Kdyby jen polovina z nich byly lehké dámy, tak podle čs. zákonů 25 % obyvatel Kuala Lumpuru, by bylo souzeno pro příživnictví. Některé čekají na zákazníky a čtou si. S mravností si tam moc starostí nedělají. První večer v hotelu se mě majordom ptal, přejí-li si na noc slečnu nebo chlapečka. Řekl jsem mu, že mám AIDS v pokročilém stadiu a pak už mě nechal na pokoji.

Rytmus života v zrcadle náboženství

Národnosti a náboženská ríznost se zrcadlí i v jejich rytmu

života. Mohamedánství je státním náboženstvím - ti slaví pátek. Když jsem dostal seznam přednášek, překvapilo mě, že byly i v pátek a v neděli bylo volno. Přizpůsobili se celosvětovému rytmu. Každé z jejich náboženství má během roku desítky svátků. Řeší se to tak, že každý respektuje každého a svěťí všechno. I vánoce, svátky dvoupocentní menšiny křesťanské víry jsou dny celonárodního klidu.

Klopýtání mezi jazyky

I když se anglicky domluvíte všude, zajímalo mě, jaký mají úřední jazyk. Je to směs některého domorodého jazyka a fonetické angličtiny. Hádejte, co znamená: taxi, bas, diskaunt atd. Několikrát se mi to ale přece jen vyplatilo.

Chodím po městě, koukám po zajímavostech a najednou vidím cedulku „Jalan sehalu“. Honem nahlédnu do Polyglota, ale nic jsem nenašel. Znechucen, že jsem o něco přišel, jdu dál a za chvíli, úplně jinde, táž cedulka. Po třetí jsem se zetpal a řekli mi, že to znamená jednosměrná ulice.

Jako v každém pořádném městě je v Kuala Lumpuru spousta bank. Četl jsem: Central Bank Berhad, Hong-Kong Bank Berhad, Negara Berhad, aj. Řekl jsem si. Ten pan Berhad musí být boháč, když má tolik bank. Když jsem ale četl: Deutsche Bank Berhad a French Bank Berhad bylo mi to podezřelé. Řekli mi, že to slovo znamená akciová společnost.

V katolickém kostele

Nejvíce jsem byl samozřejmě zvědav na naši náboženskou obec a tak při prohlídce města vedla má první cesta k St. John's Cathedral. Byl to nevelký dvoubřevový kostel v novorenesančním stylu, jakých je v býv. koloniálních zemích mnoho. Vnitřek prostý, kazatelský pulť ozdoben obrazem Panny Marie Čenstochovské. Na dveřích program týdenních a nedělních bohoslužeb. Proč? Podle zkušenosti z Banhdadu vím, že na jednu mši se sešlo sotva sto lidí.

Užasnul jsem. V kostele bylo přes tisíc sedících lidí a nevím, kolik jich stálo. Hlavní překvapení teprve přišlo. Při mši sv. se zpívalo „Přijď, o Duchu přesvatý“, stejně jako u nás na Moravě, v Einsiedelnu a všude na světě. Bylo to něco ohromného. Žádné kuňkání, kostel hřměl, přehlušil i kompresor na

vedlejší staveništi. A věřící nebyli jen Evropané, i domorodci, Indové - celá ta mezinárodní směs.

Když se mě přistí neděli můj asistent ptal, co budu dělat, řekl jsem, že jdu do kostela. Zastýděl se, omluvil a do kostela jsme šli spolu. Byl také katolík - Číňan.

Mši sv. sloužil bílý a černý kněz, anglicky, obřady přesně jako u nás. Myslím že je to něco ohromného, ta světová katolická jednota. Vzpomínám si, že u nás na Moravě chodil s pytlíkem po kázání kostelník Fuksa a sbíral pětníky. Pokaždé pěkně poděkoval. Zde bylo těch Fuksů víc, měli brýle a šikmé oči. Překvapilo mě, že v Malajsií nejsou všichni věřící svatí, jako třeba ve Švýcarsku, kdy při přijímání se celý kostel zvedne a všichni jdou k sv. přijímání. - Mše sv. trvala skoro dvě hodiny. Po ní bylo velké shromáždění před kostelem, s hudbou, zpěvem a prodejem stánky. Malá poutová zábava. Zde jsem viděl malajsijskou raritu - žebráky. Je jich málo a potkáte je jen před katolickým kostelem. Proč? Před mešitami nesedí, protože Arabové říkají: Alah ti pomůže - a nedají mu nic. Pro Indy jsou žebráci nejnižší kasta a nikdo se jich nesmí ani dotknout. Tak hledají milosrdenství u křesťanů. - Mluvil jsem po mši sv. s knězem a ptal se na zdejší poměry a možnosti. Kněží je málo, ale mají velkou základnu ochotných laiků. Náboženství se ve státních školách nevyučuje, ale dělají se pravidelná shromáždění dětí i dospělých v kostele nebo v sále. Náboženský život je velmi intenzivní.

Katolíci mají úplnou volnost

a stát vůbec nezasahuje do jejich problémů. A tak jsem si říkal, že by se sem měli jít učit naši protestantští bratři, co je náboženská tolerance. Viděl jsem to ostatně i později při procházkách městem kdy před velkou hudovou v krásné zahradě stála socha sv. Dona Boska, jak vede za ruku hošíka. A o kus dál podobný ústav pro dívky. Dobře to dělají zdejší katolíci, začínají u mládeže a to tak dobře, že i mohamedáni a hindu posílají své děti do jejich ústavů.

Ta malá náboženská obec je festovní lod' v nekřesťanském moři jako ostatně i jinde v těchto zemích. Dej Bůh, aby dopluly a rozsely své plody v naší úpadkové, dekadentní západní společnosti.

Prodej lotů
úrodné půdy v Arizoně
Wilcox - Arizona
3 loty - každý velikostí 40 akrů.
Možno zakoupit dohromady,
anebo jednotlivě. Cena podle
dohody.

Bisbee - Arizona
Na prodej 12 lotů - velikost 330
feetů x 146 feetů. Loty je
možno koupit dohromady,
anebo odděleně. Cena jednoho
lotu \$1,300 anebo podle
dohody.

3) Antioch - Illinois 80 x 126 feetů a 98 x 144 feetů.
Celkem 11,214 ctverečních feetů. Residential area North
East Corner Highway 83rd & 123 ST. \$ 9 tisíc, anebo
nejlepší nabídka.

Hodláte-li prodat či koupit rodinný domek, obchod,
stavební parcelu, dŕhu či průmyslový závod a potřebu-
jete-li odbornou poradou, odhad a sehnat hledanou
nabídku, nebo vážného zajemce o svůj prodávany
majetek, obraťte se s důvěrou na naši realitní kancelář:

RE/MAX PARTNERS REALTORS
6420 záp. Cermákova tr. v Berwynu

☎ 484 - 2300

Zastavte se v naší kanceláři osobně a žádejte mluvit
česky s Jarkou Mlsnou.

KŘESŤANÉ A CÍRKEV VE SVĚTĚ

Chicago. - Jeruzalémský patriarcha latinského obřadu arcibiskup Michel Sabbah, právě navštívil USA a dne 18. října se také zastavil u nás v Chicagu, aby se tu setkal s členy prastaré laické organizace „Rytířů a dam řádu Svatého hrobu“. Tato zbožná organizace podle svých možností poskytuje pomoc charitativní, kulturní a sociální činnosti katolické církvi ve Svaté zemi. Arcibiskup Sabbah je prvním jeruzalémským patriarchou palestinské národnosti; pod jeho duchovní vedení spadají všichni katolíci latinského obřadu v Izraeli, v Předjordání, Gáze, Jordánsku a na Kypru. V jeho patriarchátu žije asi 100 tisíc křesťanů katolického vyznání. Dříve v týž den arcibiskup Sabbah navštívil v Bílém domě prezidenta Reagana, s kterým mluvil o situaci ve Svaté zemi. Jedním z cílů jeho návštěvy v USA bylo, jak sám řekl: „Informovat Američany o skutečné situaci ve Svaté zemi, kde dnes mají Izraelité všechna práva, zatímco Palestinci v obsazených územích nemají žádná práva a žádnou vládu“. V prosinci 1987 Palestinci v Gáze a v Předjordání, včetně tamních katolíků, začali své povstání „intifada“, aby si získali nějakou politickou posici. Sabbah se od svého posvěcení na biskupa v lednu 1988 všemožně pokoušel objasnit jejich situaci, o které prý v USA existuje mnoho nesprávných názorů. Řekl například: „Sdělovací prostředky ukazují Izrael jako dobrého a Palestince jako teroristy; toto však není pravda. Jeruzalém potřebuje mír a Izraelité a Palestinci, kteří jsou v konfliktu, musejí spolu zasednout a vyjednávat, aby dosáhli míru. (Budiž ovšem podotknuto, že některé sdělovací prostředky v USA se v této věci snažily být více objektivními a nikterak nestranily Izraeli.) - V desíti měsících povstání více než 300 lidí bylo zabito a nesčetné palestinské domy byly rozbořeny. Všechny arabské školy na Západním pobřeží zůstávají zavřeny, ačkoliv vláda slíbila, že budou otevřeny 1. října. Nyní to vypadá, jakoby školy měly být otevřeny 15. listopadu, avšak palestinským universitám už možná nikdy nebude dovoleno otevřít své brány jako tomu bylo v nacistickém protektorátu za Hitlera. Izraelité se stávají netrpěliví ve situaci a chtějí by patrně všechno skončit vysídlováním Palestinců. Ve skutečnosti by bylo potřebí mírového vyjednávání mezi oběma stranami.“ Sabbah také řekl, že uvnitř Izraele asi 600 tisíc členů palestinské menšiny

už obdrželo základní občanská práva a mírové spolutit s Izraelity. Podle jeho mínění by tato zkušenost mohla být modelem pro nenásilné vyřešení celého palestinského - izraelského konfliktu. Také vyslovil politování nad tím, že počet křesťanských Palestinců ve Svaté zemi stále klesá. Jednak prý to je způsobeno nižší porodností, jednak mnozí raději emigrují do USA, Kanady, Austrálie a západní Evropy. Vztahy mezi křesťany a muslimy v zabraných územích jsou prý v přítomné době dobré, jednak proto, že obojí sdílí stejnou kulturu a národnost, jednak proto, že obojí musejí čelit stejnému útisku. Na otázku, jak by chicagští katolíci mohli být výpomocni katolíkům jeho patriarchátu, odpověděl: „Bud'te správně informováni. Křesťané by měli cítit, že jeruzalémská církev je také jejich, protože je matkou všech církví. Všichni musejí chtít mír v Palestině a podle své role a svých možností by měli vykonat vše, co mohou, pro dosažení tohoto míru a spravedlnosti.“

Vatikán. - Stálý výbor kardinálů Svaté stolice po třídenní schůzi, kde se jednalo o vratké finanční situaci Vatikánu, uveřejnil 15. října zprávu o stavu financí Sv. stolice v r. 1987. V tom roce výdaje činily 132,7 milionů dolarů, příjmy 68,9 milionů dolarů a rozpočtový schodek tedy dosahoval výše 63,8 milionů dolarů. Sběrka „Haléře sv. Petra“, konaná v celém světě ve všech kostelích, vynesla Sv. stolici asi 50 milionů dolarů na vyrovnání tohoto schodku zbytek byl vyrovnán z rezervního fondu. Tento fond je však nyní už vyčerpán a v r. 1988, kdy se očekává asi stejný stav rozpočtu Sv. stolice, Vatikán pro vyrovnání svého rozpočtového schodku bude nucen užít také svých investic a nemovitostí. Výbor kardinálů učinil ve svém prohlášení naléhavou výzvu k diecízím, řeholním řádům i kongregacím a věřícím laikům celého světa, zejména k těm, kteří žijí v ekonomicky pokročilejších a zámožnějších zemích, aby „zvýšili svého ducha spolupráce se Sv. stolicí tak, aby mohla náležitě vykonávat své pastorační poslání.“ Americký kardinál John Krol, člen svrchu zmíněného výboru kardinálů, prohlásil, že je spokojen s tím, že od r. 1986 schodek v rozpočtu Sv. stolice neroste tak rychle

jako dříve. Pak navrhl tři prostředky pro zlepšení vatikánských financí: 1) Věřící na celém světě musejí nejen udržet, nýbrž ještě zvýšit svou štedrost vůči Sv. stolici. Haléř sv. Petra musí být považován za trvalý zdroj příjmů Sv. stolice, a nikoliv pouze za almužnu na mimořádné výdaje. 2) Laická zbožná sdružení mají založit „fondy pro náměstka Kristova“ a výdělků z těchto fondů darovat Sv. stolici. Tak například američtí Kolumbovi rytíři přinesli 17. října sv. Otci dar 1,1 milionu dolarů, výtěk ze založeného dvaceti miliónového fondu. 3) Kardinál Krol sám pomohl založit v Pensylvánii papežskou nadaci, která příštím rokem vynesla své první úroky, které pak budou darovány Vatikánu. Doufá, že katolíci různých zemí světa se budou inspirovat z jeho příkladu a založí podobné nadace.

Chicago. - Američtí biskupové se stále zabývají velmi aktuálními problémy. V nedávné minulosti ve svých společných pastýřských listech řešili problémy atomické války, americké ekonomie svobodného trhu a důstojnosti ženy podle katolického učení; v této nejposlednější době se pak zabývají problémem smrtelné nemoci AIDS, která se pomalu šíří mezi homosexuály a užívající omamných drog, která však se může postupně rozšířit také na jiné vrstvy obyvatelstva, nebude-li se lid před nákazou virem této nemoci chránit. V prvním náčrtu svého listu, patrně aby podle amerického způsobu myšlení byli úplní, chtěli čtenáře také informovat o tom, že nechť-li zachovávat křesťanské mravní zásady o pohlavní čistotě, mají aspoň užívat kondomu se spermicidou, aby nenakazili sebe a druhé. Konservativnější část biskupů z Vatikánu však považovali zmínku o kondomu v pastýřském listě za nevhodnou, protože křesťanská morálka nedovoluje užívání umělých antikoncepčních prostředků v žádném případě. Proto US biskupové ve svém druhém pojednání o nemoci AIDS tuto zmínku, jak se zdá, buď změnili, anebo úplně vypustili. - V chicagské arcidiecézi je v těchto posledních čtyřech týdnech pastorační péče církve soustředěna na výuku věřících, starých i mladých, o nebezpečích a problémech nemoci AIDS. Všude se o tom mluví: na farních školách

v hodinách náboženství, ve vyšších školách. Při povinné náboženské výuce rodičů, kteří chtějí dát pokřtít své dítě, a také při náboženské přípravě snoubenců na sňatek, se celá jedna lekce věnuje problému nemoci AIDS. V obecných školách od Kindergarden až do čtvrté třídy se drobotině mluví pouze všeobecně o potřebě hygieny, o správném vyživování, o těžkých nemocích a jejich šíření a o potřebě respektu vůči chorobným a zmrzačeným lidem. Od páté třídy výše, kdy u mládeže začíná puberta, se studenti vybízejí ke zdrženlivosti od omamných drog a zdůrazňuje se jim, že pohlavní styk je vyhrazen pro manželství. Přitom se jim podává vysvětlení o nemoci AIDS, o tom, jak se šíří její virus, a vybídne se k účtům vůči všem nemocným. Čtrnáctiletým a starším studentům se podávají důkladnější vysvětlení o AIDS, a také se jim říká, že „sice bylo doporučeno užívání kondomů pro bezpečný sex, že však užívání kondomů není mravně příslušné a také to není stoprocentně jistá ochrana proti viru AIDS. Studentům vyšších škol se má „pomocí porozumět katolické mravní tradici ve vztahu k AIDS; mají se vybízet k zachovávání pohlavní čistoty, aby si tak uchovali plně zdravý život, mají se jim poskytovat detailní informace o AIDS a mají být vedeni k tomu, aby neodsuzovali ty, kteří už na AIDS onemocněli, nýbrž aby k nim chovali úctu stejně jako k jiným nemocným. či zmrzačeným lidem. - Farní kněží byli vybídnuti, aby se v kázání zmínili o AIDS a o křesťanských mravních zásadách pohlavního života a ve farních věstnicích se už také čtyřikrát za sebou mluvilo o AIDS. První z těchto pojednání složil sám kardinál Bernardin. Faráři, ředitelé katolických škol a katechisté dospělých obdrželi

směrnice, jak mají šířit informace o AIDS. Tak byla nyní v chicagské arcidiecézi vedena mohutná informační kampaň o AIDS. Podařilo-li se tím zlepšit mravní výchovu naší mládeže, rozhodli-li se dospívající mladí lidé k věrnému zachovávání mravní čistoty a podařilo-li se u dospělých posílit jejich manželskou věrnost, tato kampaň dosáhla svého cíle. Nebezpečí nákazy AIDS se tím silně snížila.

Pittsburgh. - Horlivá katolická aktivistka proti potratům, 40letá Joan Andrewsová, členka hnutí „Pro Life“, byla v roce 1986 na Floridě odsouzena k pěti rokům vězení kvůli „vlo-upání, vzpírání se zatčení a zločinnému jednání“, protože se na potratové klinice v Pensacola, Fla., pokoušela zastavit mašinu, která měla vyssát nedonošený lidský zárodek ze ženy, která se chtěla podrobit potratu. Nyní, po dvouletém vězení, guvernér Floridy snížil její trest tak, že 16. října byla propuštěna na svobodu, avšak byla ihned předána policii státu Pensylvánie, protože se ještě měla před tímto soudem zodpovídat za ilegálního proniknutí na pozemek jedné potratové kliniky v Pittsburghu v r. 1985. Soudce ji však už 18. října dal propustit na svobodu s třiletou zkušební dobou; byla by prý opět uvězněna v případě, že by v příštích třech letech se zúčastnila některého ilegálního protestu. Guvernér Floridy a administrace okresu Alleghany v Pensylvánii se patrně rozhodli k tomuto řešení proto, že předtím byla po celé zemi vedena mocná kampaň pro propuštění Andrewsově, a tak se chtěli této nepříjemné záležitosti zbavit ještě před volbami. Andrewsová byla za své protestní akce proti potratům už zatčena 135krát a odsouzena 15krát. - V Atlantě, Ga., bylo o víkendu Kolumbova dne (8.-12. října) zatčeno 470 „pro-lifers“, členů hnutí „Operace záchrana“, kteří se snažili zabránit těhotným matkám v jejich vstupu do potratové kliniky. Členy tohoto

(Dokončení na str. 13)

**Všechny druhy pojištění
v Clevelandu a okolí
Vám ochotně, srozumitelně vysvětlí
a odborně zprostředkuje
FRANK KOLÁR,
který už po 12 let pracuje
dnes u největší americké pojišťovny
„Farmer's Ins. Groupe Co.“**

**V případě hledání dobrého a poctivého pojištění
volejte: ☎ (216) 953-9192**

Washington. — US vláda činí stále nátlak na západní vlády, aby nepřijímaly státní návštěvu rakouského prezidenta Kurt Waldheima, protože Světové židovstvo jej obviňuje, že prý za druhé světové války měl účast na nacistických zločinech proti Židům tím, že o nich věděl, a přesto proti těmto zločinům neprotestoval. Před několika dny ve Washingtoně skupina US kongresníků varovala tureckého prezidenta Kenana Evrena, že setká-li se s Waldheimem, „poškodí tím vztahy mezi USA a Tureckem“. Waldheim se totiž chtěl původně na své zpáteční cestě z Blízkého východu v tureckém hlavním městě Ankaře setkat s prezidentem Evrenem. Turecká vláda to pak rozhodla tímto způsobem: požádala Waldheima, aby se zastavil spíše v Istanbulu, aby jeho návštěva neměla povahu či zdání státní návštěvy, protože prezident Evren „v ten den stejně nebude v Ankaře přítomen“. Tak byl tento delikátní případ uhlažen diplomatickým způsobem.

Washington. — U příležitosti 25. výročí zavraždění prezidenta John F. Kennedyho televizní kanál Č. 50 podával ve středu 2. listopadu večer srovnávaně zajímavý dvouhodinový program „American Exposé: Who Murdered JFK?“ Zpravodaj, žurnalista a spisovatel Jack Anderson, laureát ceny Pulitzer za svou význačnou novinářskou práci, tam podal svůj názor na celý spletitý případ Kennedyho vraždy. Jeho program, připravený po dlouhém a bedlivém

studiu svědectví a okolností, byl sice dramatický a sledoval se jako detektivka, avšak není možno se zbavit dojmu, že autor našel správné vyřešení tohoto problému. Jeho výklad se aspoň zdá daleko pravděpodobnější než jsou závěry Warrenovy komise, předložené americké veřejnosti - že totiž podivný Lee Harvey Oswald byl sám vrahem prezidenta Kennedyho. Hned od počátku tomu sice jen málokdo věřil, zvláště když byl Oswald tak jednoduše odstraněn, na rakovinu nemocným Rubym. Podle Andersona stál v pozadí za touto vraždou kubánský Fidel Castro, který užil kolaborace amerického gangsterského podsvětí, najatého americkou službou CIA pro zavraždění samotného Castra. Na kubánského dikátora bylo machinacemi CIA provedeno celkem šest nezdárených pokusů o atentát, ačkoliv Castro varoval, že by stejným způsobem mohl ukládat o život amerického prezidenta, který za akcí CIA stál. Castro také nezapomínal na Prasečí zátoku a roli prezidenta Kennedyho v této nezdárené operaci. Americké gangsterské podsvětí ze své strany bylo rozloženo na prezidenta Kennedyho, protože mu při volbách dalo své hlasy a Kennedy se mu pak „špatně“ odvěděl, neboť plánoval definitivní skoncování akcí amerického podsvětí, zvláště ve spojitosti uvěznění předsedy truckové unie Hoffy. Lee Harvey Oswald byl vybrán, aby „hrál“ roli vraha, protože byl podivín, politicky výstřední, který jednou dokonce „přeběhl“ k Sovětům.

LETEM

SVĚTEM

v SSSR se oženil a Sověti dali dokonce jeho ženě vstěhovalce vízum do USA. Navíc byl samotář a tak nepotřeboval spolupracovníků k jakékoliv zločinné činnosti; přitom byl dříve ostrostřelec marinů a tedy měl schopnost Kennedyho zdati zastřelit. Byl prostě ideální osobou, která mohla snadno být považována za jediného vraha. Skutečný vrah - či skuteční vrahové - v případě prezidenta Kennedyho však byli jiní. Technika moderní vesmírové fyziky ukázala, že kulka, která usmrtila prezidenta Kennedyho, byla vypálena odjinud, než kde byl domněle Oswald při svém činu. Jack Ruby, který byl ve spojení se zločinným podsvětím, smrtelně nemocný na rakovinu, byl pak vybrán, aby zavraždil Oswalda, který možná neměl s vraždou nic společného - (existuje například svědectví, že krátce před těmito událostmi jedna dvojice jakoby „hrála roli“ Oswalda a jeho ženy v blízkosti míst, kde pak byl atentát na Kennedyho spáchán), aby nakonec při výlehu Oswalda skutečnost navýšila najevo. Jak: nový prezident Johnson tak i jeho vláda a samotná Warrenova komise věděli o tom, že za vraždou prezidenta Kennedyho stál Fidel Castro, a že užil k jejímu provedení amerického podsvětí, avšak zakryli pravdu před americkou veřejností provedením rozsáhlého vyšetření „Warrenovy komise“. Proč skryli pravou skutečnost? Podle Andersona tak učinili proto, že americká veřejnost by tím byla srovnávaně pobouřena, což by mohlo vést k třetí světové válce, do které se nový americký prezident v žádném případě nechtěl zaplést. Americká veřejnost by také byla nemálo pohněvána tím, že US vláda mohla s pomocí CIA ukládat o život některé hlavy cizího státu. - Tato verze vraždy prezidenta Kennedyho učinila v každém případě hluboký dojem na Američany,

kteří tento program na televizi sledovali: toto je zřejmé z výsledku průzkumu mínění, zároveň telefonicky zorganizovaného. Státisíce diváků totiž žádaly, aby nový americký prezident rozkázal nové vyšetřování Kennedyho vraždy; proti tomuto požadavku se vyslovilo pouze asi jedno procento diváků. - Je však možno předpokládat, že později také americké autority odhalí veřejnosti pravdu o Kennedyho vraždě - až Kennedyho doba přejde do dějin. Dosud tomu však není a proto, i kdyby bylo provedeno nové vyšetření Kennedyho vraždy, ti, kteří by byli tímto vyšetřením pověřeni, by asi povinně musili tvrdit, že pouze výsledky Warrenovy komise odpovídají skutečnosti - jako se tak už jednou stalo. - Anderson však ve svém programu nevysvětluje jednu velmi podivnou skutečnost; jak je možné, že US policie a autority nechaly Rubyho Oswalda zastřelit. Bylo to jen náhodou a nedopatřením? Těch náhod a nedopatření, jak se zdá, v této vraždě je příliš mnoho, aby se jim věřilo. Pravděpodobně pak tomu bude i s konspirací atentátu na Kennedyho bratra Roberta a stejně tak nebyly světu dodnes vysvětleny atentátní pokusy o zavraždění papeže Jana Pavla II. a prezidenta Reagana.

New York. — Imelda Marcosová, dnes 59-letá, žena bývalého prezidenta Filipin Ferdinandina Marcosse, se 31. října dostavila do New Yorku před soud, který ji obvinil, že pomáhala svému manželovi při nedovolených finančních operacích, neboť oba chtěli užít více než 100 milionů dolarů, odcizených ze státních peněz na Filipínách, ke koupi uměleckých předmětů a nemovitostí na Manhattanu; ze stejného důvodu se pokusili ilegálně obdržet od amerických bank 160 milionů dolarů na stejný účel. Kdyby byla ze svého činu us-

věděna, mohla by být odsouzena ke 20 letům vězení. Marcosová však prohlásila, že je nevinna z obvinění, které se jí klade za vinu. Marcos sám se před soud nedostavil, prý kvůli nemoci. US distriktní soudce John Keenan uložil Marcosové zaplacení záruky 5 milionů dolarů; tuto záruku za ni ihned zaplatila její přítelkyně, 75-letá americká milionářka Doris Duka, dcera bývalého ředitele podniků „American Tobacco Co.“ James Buchanan Dukeho. - Marcosovi bydlí od svého příchodu do USA v Honolulu na ostrově Oahu, který nesmějí opustit bez dovolení US vlády.

Tel Aviv. — Dne 1. listopadu se v Izraeli konaly volby do 120. členného parlamentu Knesset. Izraelští voliči opět odmítli dát většinu svých hlasů jedné z obou předních politických stran, pravicové konservativní Likud a

Straně práce levého politického středu. Strana Likud obdržela v novém parlamentě 40 míst a Strana práce 39 míst; doposud měla strana Likud 41 parlamentních míst a Strana práce 39. Jinak se však izraelští voliči přiklonili více k pravici než k levici. Čtyři malé konservativní náboženské strany, požadující jako Likud anexi okupovaných území Gázy a Pásmu, obdržely 18 míst namísto dřívějších 13. Radikální pravicové strany obdržely 7 míst; z nich strana Moledet, požadující deportaci všech Arabů z „Velkého Izraele“ obdržela 2 místa. Vyrožené levicové strany obdržely dohromady jen 15 míst. Izraelský ministerský předseda Yitzhak Shamir ihned prohlásil vítězství pravice a ujistil, že Likud bude nyní snadno schopný vytvořit s náboženskými stranami, aby vstoupily do jeho vládní koalice. Ministr zahraničí Shimon Peres řekl, že Strana práce je zděšena z toho, že izraelští voliči dali své hlasy pravici, a také začal vyjednávat s náboženskými stranami o vytvoření možné vládní koalice se Stranou práce; taková koalice se však všeobecně zdá být nepravděpodobnou. - V týž den 1. listopadu izraelská letadla napadla tři základny palestinských guerill v jižním Libanonu; 4 lidé byli přitom zabiti, 15 dalších bylo zraněno a 4 budovy základny byly zničeny. Tento útok byl odvetné opatření za přepadení izraelského autobusu Palestinci u Jericha, při čemž

Ondrus & Son

Zhotovujeme příkrývky (deky) i polštáře z přineseného peří;
hotové povlaky na deky ve všech velikostech.
Máme největší výběr záclon (draperií) do kuchyně, pokojů a ložnic;
soubory do kuchyně, pokojů, ložnic a koupelen;
sklad hotových prošitých dek a polštářů z bušího prachového peří a dacronu.
Velký výběr bed-spreads a draperií téže barvy.
Navštivte nás!
Rádi poradíme a odborně obsluhujeme česky či anglicky.
Máme 52-letou zkušenost a stejně dlouhou dobu sloužíme svým krajanům jen kvalitním zbožím.
Tešíme se na vás!

Ondrus & Son

6533 WEST CERMAK RD., BERWYN ILL. 60402
GU 4-1700

Hned naproti obchodu p. F. Pancnera

CIHAK WORLD TRAVEL, INC.

6302 WEST CERMAK ROAD
BERWYN, ILL. 60402

Phones (312) 795-9050 — Chicago (312) 242-6110

Vyřizujeme spolehlivé letenky, ubytování v hotelích, půjčku aut, návštěvy Vašich příbuzných v Československu, tužkové objednávky.
Dobrá služba zákazníkům je naší mnohaletou osvědčenou zásadou.

byly zabity jedna židovská učitelka a její tři děti. Předtím ve dnech 21.-26. října izraelské bombardéry napadly prý rovněž guerilové posice v jižním Libanonu; přitom bylo zabito 36 lidí a 76 dalších bylo zraněno. Toto byla odvěta za útok šijitských teroristů proti izraelskému vojenskému konvoji 19. října v Libanonu při izraelských hranicích, kdy explodovalo sebevražedné auto, plné traskavin; se šoférem auta tehdy zahynulo také osm izraelských vojáků.

● ● ●
Chicago. — Chicagská budova „Sears Tower“ je dnes prozatím nejvyšším mrakodrapem na světě. Je vysoká 1,454 stop (více než 440 metrů) a s televizními anténami 1,522 stop. Její postavení v letech 1970-74 stálo více než 150 milionů dolarů. Ke zhotovení kostry budovy bylo užito 76,000 tun oceli, což by stačilo ke zhotovení 50 tisíc automobilů. Struktura budovy odolá větrům, vanoucím rychlostí až 100 mil za hodinu. Rozloha jejího pozemku je 4.5 milionu čtverečních stop, což představuje asi rozlohu 80 hřišť amerického fotbalu. Budova má 110 poschodí, 103 osobních zdvižů, 6 zdvižů pro náklady, 18 pohyblivých schodišť a 16,000 oken. Ve dne tam je zaměstnáno 16,500 lidí. Na tamní nejvyšší rozhlednu v USA ve 103. poschodí, přijde denně asi 3,300 návštěvníků; od jejího otevření v roce 1974 tam už přišlo na 15 milionů návštěvníků. Tuto budovu, jejíž kupní cena se dnes odhaduje na 1 až 1.8 bilionu dolarů, dosud vlastní podniky Sears, Roebuck & Co., to je společnost, sestávající z 824 jednotkových obchodů téhož jména, roztroušených ve velkých městech po celých Spojených státech. Vrchní správa této akciové společnosti se nyní rozhodla tuto budovu prodat a zároveň provést „restrukturaci“ celého svého podnikání, aby toto se stalo účinnějším a méně nákladným. Velká většina ústředního správního personálu o 8,000 osobách má být umístěna jinde, „v levnějších zařízeních“; v Sears Tower má zůstat pouze asi 600 vrchních správních osob. Výtěžku z prodeje této budovy bude užito k vykoupení dalších 10 procent akcií, „aby zaměstnanci podniků měli v rukou dostatečnou kontrolu těchto podniků“. Dosud zaměstnanci drželi pouze 15 % akcií; nyní jich mají držet 25 %. Restrukturace s sebou přinese ještě hluboké změny v obchodních praktikách, zoy operace byly účinnější, a aby bylo dosaženo zjednodušení ve správě a v provozu. Tak také

bude možno snížit počet zaměstnanců; už vloni podniky Sears propustily ze služeb ve své hlavní rozdělovně v Chicagu 1,800 dělníků. Podniky Sears si dále podrží dva hlavní obory: prodej zboží v malém a finanční služby; budou však prodány pojišťovací služby a nemovitostní oddělení. Mimo jiné bude z velké části opuštěna praxe častých výprodejů zboží za nízké ceny; ceny zůstanou stále stejné, avšak budou nižší. Všechny změny v kádru restruktury budou provedeny v příštích třech letech. Na veřejnosti se dosud neví, kdo Sears Tower koupí: myslí se, že by to mohli být cizinci, možná Japonci. - Jaký je důvod restruktury těchto velkopodniků, jejich hrubý výtěžek obnášel v roce 1986 na 48.4 bilionů dolarů? Čistý výdělek v posledních letech silně klesal. V roce 1984 čistý výdělek z prodeje zboží byl 655 milionů dolarů, v roce 1987 však jen 448 milionů dolarů a letošní se očekává podle odhadů pouze 385 milionů dolarů. Proto byla rozhodnuta tato povšechná reforma „strategie podniků, cen a výrobních značek zboží“. Politické autority v Chicagu se snaží dosáhnout aspoň toho, aby centrální administrace podniků Sears, Roebuck & Co. neopustila město. Vloni tato společnost zaplatila za své budovy majetkovou daň ve výši 23.5 milionu dolarů.

● ● ●
Rangún. — Vláda Burmy prohlásila 31. října, že přý skončí 26-letou ekonomickou izolaci země od ostatního světa, uvolní státní kontrolu národního hospodářství a povede ekonomickou politiku, která bude zaměřena ke svobodnému trhu, jak v domácím tak i v zahraničním obchodě. „v souhlase s dnešní ekonomickou tendencí ve světě.“ Vláda si přý sice podrží monopol v oborech těžby zemního oleje, prodeje teakového dřeva a prodeje drahokamů, avšak v ostatních oborech bude cizincům dovoleno konat investice. Není však žádný náznak toho, že by vojenská vláda generála Saw Maunga, který uchopil moc 18. září, byla - zároveň s liberalizací ekonomie - ochotna zavést v zemi také demokratické reformy. - Pod socialistickou diktaturou gen. Ne Wina, který zavedl přísně státní řízenou marxistickou ekonomii se Burma, která má značné přírodní bohatství, stala jednou z nejchudších zemí světa; dnes její roční národní důchod „per capita“ činí pouze 150 dolarů. Kvůli velké ekonomické bídě letos na konci července obyvatelstvo měst začalo de-

monstrovat proti vládě a plněním vládních skladišť a obchodů projevovalo svou nespokojenost se socialistickým režimem země a jeho špatným vedením ekonomie a požadovalo demokratické reformy; armáda však zasáhla do těchto nepokojů a v následujících měsících postřílela několik tisíc demonstrantů. Socialistická diktatura tedy zůstává v Burmě dále.

● ● ●
Washington. — President Reagan prohlásil 27. října, že USA se rozhodly strhnout novou budovu US velvyslanectví v Moskvě, protože její zdi jsou plny sovětských elektronických odposlouchávacích zařízení, vmontovaných do zdí při stavbě budovy, a postavit novou. Tato bude postavena z amerického materiálu americkými dělníky a odborníky. Podle jedné studie tato přestavba bude trvat 45 měsíců a bude stát 160 milionů dolarů; podle jiného odhadu bude trvat 5 let a bude stát 300 milionů dolarů. SSSR ze své strany nebude mít dovoleno užívat svého už dokončeného nového velvyslanectví ve Washingtoně, dokud nové americké velvyslanectví v Moskvě nebude hotovo k užívání. Tento Reaganův plán bude muset ještě schválit US kongres, avšak myslí se, že v této věci nebudou žádné potíže, protože Kongres byl už dříve nakloněn tomuto radikálnímu řešení. V Moskvě sovětské ministerstvo zahraničí prohlásilo, že sovětská vláda nemá žádných námitek proti americkému plánu. Nové velvyslanectví je prý vlastnictvím Spojených států, a tyto mohou se svou budovou dělat co chtějí; nikdo jim v tom nebude bránit a také jim na to Kreml nedá ani kopječku.

● ● ●
Punta del Este, Uruguay. — Presidenti sedmi latinsko-amerických demokracií Argentiny, Brazílie, Kolumbie, Mexika, Peru, Uruguaye a Venezuely - se ve dnech 27.-29. října sešli na vrcholné konferenci v urugvajském přímořském městě

Punta del Este, aby spolu jednali o obrovském zahraničním dluhu zemí Latinské Ameriky, který už dosáhl výše 400 bilionů dolarů, a jehož splácení znemožňuje rozvoj jejich ekonomie. Tyto země v přítomnosti procházejí dobou nejhorší hospodářské krize od doby velké deprese třicátých let. Musejí čelit ekonomické recesi, vysoké inflaci a vysoké nezaměstnanosti. Drtivé břemeno splácení zahraničního dluhu a placení vysokých úroků z téhož dluhu bylo právě ještě více zhoršeno zvýšením úrokové míry ve věřitelských zemích. V posledních pěti letech Latinská Amerika musila platit na úroky ze svého dluhu více, než vydělala ze svého zahraničního obchodu. Takto se latinsko-americký kontinent stal vývozcem kapitálu, což si v žádném případě nemůže dovolit. Splácením tohoto stále rostoucího dluhu zadlužené země ztratily všechnu možnost ekonomického vzrůstu a odstranění bída velké části svého obyvatelstva.

Vysoká nezaměstnanost, stále snižování kupní schopnosti dělníků, stále utahování pásků a často i hlad se stávají pro lid nesnesitelnými a vedou ke stávkám, projevům nespokojenosti, nepokojům a terorismu. Tyto země však si nemohou samy pomoci, ani nemohou očekávat pomoc od jiných zemí Latinské Ameriky, chudých jako jsou samy; k obrodě jejich ekonomie jim mohou jediné pomoci další úvěry a půjčky tvrdých měn, které jim mohou poskytnout pouze jejich věřitelé: Spojené státy, západní Evropa, Japonsko, mezinárodní finanční ústav a obchodní banky uvedených průmyslových zemí. Zároveň by bylo nutno poskytnout zadluženým zemím úlevy ve splácení jejich dluhu. Požadovat od nich další

ekonomické reformy ve smyslu utahování pásků a strohosti a další snižování vládních výdajů na sociální účely by pouze vedlo ke „katastrofálním sociálním nepokojům“. - Právě o těchto problémech spolu jednali přítomní presidenti. Brazílský president José Sarney k tomu řekl: „Nemůžeme být dále kontinentem omamných drog, terorismu, chudoby, bídy a hladu. Naše demokracie jsou vážně ohroženy zahraničním dluhem, protekcionismem, inflací, nebezpečím recese, nezaměstnanosti... rozsáhlými oblastmi našich vlastníchrodných zemí, kde vládne hlad a bída.“ - Ve svém závěrečném komuniké, zvaném „Prohlášení z Urugvaje“, přítomní presidenti učinili naléhavou výzvu na bohatší země světa, aby jim pomohly obrodit jejich ekonomii, jednak úlevou podmínek pro splácení jejich dluhu, jednak uvolněním dalších úvěrů zemím Latinské Ameriky. Jinak pro ně není záchrany.

● ● ●
Ženeva. — Dne 31. října Irán a Irák pokračovaly ve zprostředkování OSN v Ženevě v mírových jednáních, avšak od 20. srpna, kdy bylo zahájeno příměří v jejich osmileté válce, nebyl dosud učiněn žádný pokrok. Hlavní překážkou je problém společných hranic u toku Shatt al Arab; zatímco Irán požaduje tytéž hranice, jako byly před touto válkou, než si šach hrozbami vynutil vedení společné hranice středem tohoto toku. Javier Perez de Cuellar, generální tajemník OSN, který v tento den mluvil odděleně s ministry zahraničí obou zemí - Iránu i Iráku - vyslovil mírný optimismus o konečném příznivém výsledku jednání. Ministr zahraničí Iráku Tariq Aziz však nevidí žádné příznivé znamení k dalšímu vyjednávání v budoucnu.

Nabízíme našim zákazníkům a všem krajanům

„VIDEO FILMY“

Dobrý voják Švejk (1 hod. 30 min.) - \$32.00

Švejk, poslušně hlásím (1 hod. 30 min.) - \$32.00

VHS pásky jsou vyrobeny na americký systém, barevné, v původním českém znění.

Hrají:
R. Hrušínský, E. Svobodová, F. Filipovský, J. Marvan a jimi
Připravujeme další Videe -

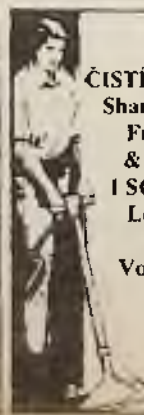
*Zpěv, tance, procházky Prahou
a z jiných částí Československa.*

Máme na skladě nejnovější gramodesky a kazety
„Apon a Supraphon“.

Pište si o úplný katalog - zdarma:

Apon Record Company, Inc.
P.O. Box 3082 Steinway Station
Long Island City, N.Y. 11103
☎ (718) 721-5599

ČISTÍM KOBERCE:
Shampoo & steam
Free estimate
& deodorizing
1 SQ Foot 16-20¢
Love seat \$20
Chair \$10
Volejte CHRIS
863-4113
Cicero

SPORT

I. liga kopané v Československu

Výsledky 12. kola: Sparta - Hr. Králové 5:0, Trnava - Slavia 2:1, Banská Bystrica - Inter 3:0, Ostrava - Olomouc 2:1, Slovan - Dukla 1:2, Plzeň - Cheb 1:1, Dunajská Streda - Vítkovice 2:0.

Tabulka:

1. SPARTA	33:9 20
2. OSTRAVA	20:12 17
3. SLAVIA	25:20 17
4. VÍTKOVICE	20:12 13
5. TRNAVA	14:15 13
6. D. STREDA	12:14 13
7. NITRA	12:14 12

8. DUKLA	19:15 11
9. OLMOUC	14:13 10
10. SLOVAN	15:16 10
11. BOHEMIANS	15:18 10
12. B. BYSTRICA	22:26 10
13. CHEB	14:25 9
14. PLZEŇ	18:23 8
15. INTER	21:27 8
16. HR. KRÁLOVÉ	10:27 8

TENIS

Worcester - Mass.
Navrátilová - Zverava 6:7 (4:7), 6:4, 6:3
Po dvouměsíční přestávce Martina zahájila svůj „come-back“ vítězstvím nad sovětskou hvězdou Natalií Zveravou.
Martina měla těžkosti v prvním setu, který prohrála 6:7;

druhý a třetí set vyhrála zlepšeným výkonem u sítě.
Její vítězství jí vyneslo 60,000 dolarů. Zveravá obdržela pouze 27,000.

Čtyřhra:

Navrátilová s Pam Shriverovou porazily Sukovou se Sebatini.

Stockholm - Švédsko

Becker - Lundgren 6:4, 6:1, 6:1
Boris Becker vyhrál mistrovství Švédska velmi lehce a zdá se, že se dostal opět do formy.

Po mistrovství USA před dvěma měsíci si většina tenistů vzala volno buď pro zranění, anebo pro slabší formu.

Ivan Lendl, který je stále považován za hráče č. 1 se zotavuje ze svého zranění.

MARATON V NEW YORKU

Rekordní počet 23,478 běžců odstartovalo minulou neděli v New Yorku a po 2:08:20 hod. jako první doběhl k cíli Angličan Steve Jones.

Dámskou elitu vyhrála Greta Waitzová z Norska, časem 2:28:07 hod.

Letošní Newyorský maratón byl silně zastoupen běžci z celého světa.

Výsledky - muži:

1. Steve Jones, Anglie
2. Salvatore Bettiol, Itálie
3. John Tracey, Irsko
4. Gidanas Shahanda, Tanzanie
5. Juan Carlos, Španělsko

Ženy:

1. Greta Waitzová, Norsko
2. Laura Fogli, Itálie
3. Joan Samuelsonová, USA
4. Karolina Szabová, Maďarsko
5. Kristin Presslerová, NSR

Zprávy ze Sparty A.B.A. Chicago

Sparta - Gr. White 3:3

V 17. kole Metro - Ligy Sparta hrála na domácím hřišti ve Wheatonu a získala pouze jeden bod.

Zápas byl hrán ve sněhu a za silného větru. Hráčům obou mužstev tento terén nedovolil žádnou kombinačku a většina ran na branku skončila v síti. Všechny branky za Spartu dal Dušan Griga, za Gr. White skóroval Schmalz, Meshbach a Laxgang.

Prosíme, oznamte nám váš
změnu své adresy

Sparta - Trevians v sobotu ve 2 hod.

V posledním kole Podzimní sezony Sparta hraje proti Trevians již v sobotu na hřišti Lincolnovy školy ve Wheatonu.

Rezervy mají výkop v poledne.

Výsledky 16. kola: Sparta - Green-White 3:3, Eagles - Royal - Wawel 4:4, Vikings - United Serbs 3:3, Schwaben - Kickers odloženo, Trevians - Lightning odloženo.

Tabulka:

1. EAGLES	40:19 26
2. KICKERS	33:20 21
3. VIKINGS	32:19 20
4. U.SERBS	29:20 20
5. SCHWABEN	30:25 16
6. R.WAWEL	24:32 15
7. GR.WHITE	18:26 13
8. SPARTA	17:25 13
9. LIGHTNING	22:26 12
10. TREVIANIS	9:42 4

Program zápasů 17. kola na sobotu dne 12. listopadu

Sparta - Trevians
Vikings - Lightning
U. Serbs - Schwaben
R. Wawel - Gr. White

KLUBOVNA K PRONÁJMU

Vedení Sparty oznamuje, že od 1. prosince klubovna Sparty bude k pronajmutí.

Zájemci mají možnost podat písemnou žádost, anebo zavolat finančního sekretáře Jardu Fajkuse: ☎ (312) - 668 - 7213, který Vám podá další informace.

Jarda Fajkus

Dobrá věc se podařila

V pátek 21. října 1988 se konal v restauraci Stará Praha, společenský večer vítězů 3. tenisového turnaje pod záštitou Odbočky 28. října z ČSNRA a sponzorstvím peněžního ústavu Mid-America.

Br. Ota Karásek, zakladatel tenisového utkání, pozdravil přítomné a požádal předsedkyni Odbočky 28. října, Rozinu Nehasilovou, aby převzala úlohu hostitelky večera. Vzhledem k tomu, prohlásila předsedkyně, že zde máme naše vzácné americké hosty, vedoucí úředníky záložny Mid-America:

„Dovolte, abych vám představila pana Hugo Korandu - Honorary Chairmens s chotí, pí. Vlastu Snerbergerovou - vice-

presidentku s manželem, pana Jerry Kruger - člena Board of Directors, paní Lillian Chrásku naši příznivkyni a milého hosta paní Agnes Sells a poděkovala panu Korandovi, pí. Snerbergerové a ostatním za příchod a peněžitou podporu naší snahy. Opravdovně si toho vážíme a vzdáváme náš upřímný dík.

Vám hráčům turnaje upřímně děkuji jménem naší organizace, za oživení naší činnosti a všichni víme, že je to pokračování toho, co našemu národu bylo vždy blízké, sport ve všech směrech. Dnes náš národ žije v nesvobodě, ale pevně věříme, že přijde den, kdy Československo znovu získá svobodu a vrátí se k západní civilizaci, kam patří. Aby se tak stalo, musíme dle svých sil k tomu přispět.

Máme zde naše mladistvé hráče tenisu, Janu Karáskovou ml., Marii Radmanovou a Petra Berku, kteří se umístili první v jejich školních týmech. Upřímně blahopřejeme a přejeme další úspěchy.”

Dr. L. Rozbořil, předseda ČSNRA, který byl naším milým hostem s chotí Dagmar, krátce pohovořil o významu 28. října 1918, kdy před 70 léty vznikla Československá republika.

Poté následovala večeře při níž nás hrou na harmoniku obveseloval pan Petrdil. Po večeři se rozdávaly ceny vítězům, které s blahopřáním předali - Dr. Rozbořil, V. Snerbergerová a R. Nehasilová.

Než se naplno rozeběhlo vidcové promítání tenisového utkání, předsedkyně poděkovala br. O. Karáskovi za jeho záslužnou práci, kterou on a jeho rodina tak nezištně dávají s br. Richardem Pürem a br. Josefem Bártou tenisovému turnaji a tím naší organizaci.

Říká se, že je nás na práci málo; není důležité kolik nás je, ale kolik toho uděláme!

R.A.N.

Výsledky tenisové soutěže

Dvouhra mužů:

1. místo - P. Berka
2. místo - A. Horáček

Čtyřhra mužů:

1. místo - K. Engl - I. Radman
2. místo - V. Janovský - Mitas

Dvouhra žen:

1. místo - M. Radmanová
2. místo - J. Karásková ml.

Čtyřhra žen:

1. místo - J. Karásková st. - J. Karásková ml.
2. místo - J. Mlsna - O. Osičková

Směšená čtyřhra:

1. místo - M. Radmanová - I. Radman
2. místo - J. Karásková st. - O. Karásek

ČESKÉ KNIHY

Čapek-Ch. Antonín Vondřejc, \$7.25.
Dětské loutkové divadlo 2 (repertoárový sborník pro dětské loutkářské sbory), \$4.50.
Fuchs Gerd: Nultá hodina (román z poválečného Německa), \$5.25.
Jaeger Henry: Vlasnovicem proti své vůli, \$3.95.
Jarošová E.: Loutky u dvou skotů, \$8.50.
Jarošová E.: Mezi stromy a novou vlastí, \$8.50.
Matějka Jaroslav: Dědek Josef, \$3.75.
Mrštík A. a V.: Rok na vsi I-II, \$10.50.
Pešek Ladislav: Tvář bez masky, \$9.75.
Pospíšil Jiří: Podzimní květy (verše), \$4.00.
Remarque E.M.: Černý obelisk, \$4.95.
Remarque E.M.: Stíny v ráji, \$8.00.
Seifert J.: Šel malíř chudě do světa (verše), \$3.50.
Šebor M.: Do třetice a pohádky pro Janu, \$7.00.
Vohryzka-Konopa: Venkov v temnu (nášlíná socializace čs. zemědělství), \$10.50.
Wittgen Tom: V proudech ledového oceánu, \$4.50.
Hais: Anglicko-český a česko-anglický kapesní slovník \$6.5.
Trnka: Česko-anglický a anglicko-český kapesní slovník \$5.95.
Say it in Czech (English-Czech Phrase Book), \$3.50

VIDEOKAZETY: Prodaná nevěsta, \$40.00 - Babička (Němcová), \$40.00 - Nejlepší člověk (Burian), \$28.00 — pište si o seznam.

Imp. keramika, broušené sklo, granáty, kuchyňské potřebky, rekordy, kazety — pište si o seznam.

Výlohy za poštovné:

Na objednávky do \$5.00 - \$1.50. Od \$5.00 do \$25.00 - \$2.50
Od \$26.00 do \$50.00 - \$5.00. Od \$51.00 do \$100.00 - \$7.50
Od \$100.00 výše - \$10.00

Zákazníky v Illinois upozorňujeme, aby na každý \$1.00 poslali o 7c více na státní daň.

TUZEX

Potravinové balíčky beze cla nebo dárkové poukázky do Československa - vyřizujeme nejrychlejší cestou - spolehlivě a zaručeně. Seznam zdarma.

F. PANCNER, Inc. 6514 West Cermak Rd.,
BERWYN, ILL. 60402 ☎ (312) 484-3459.

Obchodní hodiny: Denně od 9:30 hod. ráno do 6:00 hod. večer.
V sobotu od 9:00 hod. ráno do 6 večer.
V neděli zavřeno.

BUSH ZVOLEN PRESIDENTEM SPOJENÝCH STÁTŮ

(Dokončení ze str. 1)

Získal spolupráci demokratického Kongresu. Všeobecně se uznává, že jeho úkol nebude snadný. Bush totiž není profesionálním hercem, aby to uměl s Kongresem „sehrát“, jako to dovedl Reagan, nemá ani jeho velkou výřečnost, ani osobní přitažlivost a popularitu, kterou si Reagan dovedl u amerického lidu udržet déle než všichni jeho předchůdci. Pro Bushe tedy bude mnohem nesnadnější, než to bylo pro Reagana, získat si v Kongresu konservativní demokrata a všechny republikány k prosazení nových zákonů. Bude musit vyjednávat s Kongresem krok za krokem o všem. Sotva také bude schopen ovlivňovat kongresníky nepřímo svými výmluvnými projevy na televizi. k americkému národu, jako to činil Reagan, aby sami voliči pak ovlivnili své kongresníky. Bush také nemá žádný zvláštní program pro své prezidentství, který by se snažil uskutečnit; bude proto asi jako svědomitý úředník kráčet ve slépečkách Reaganovy politiky, a podle svých slov bude hledět dosáhnout „srdečnější a laskavější“ Ameriky, bez podvodů, zločinů a nezaviněné bíd. Těžko najde způsob jak vyrovnat federální rozpočet když mu v tom bude překážkou sám Kongres jako Reaganovi. Pokračování v realistických vztazích se Sovětským svazem v rámci Gorbačovovy „glasnosti“ a „perestrojky“ si sice zřejmě přeje jak Američané, Evropané tak i Sověti, ale nebude-li mít ostražité, komunismu znalé spolupracovníky, Moskva se bude brzy pokoušet vyzrát nad jeho lidskou dobrotou, zneužít americké levicové liberály k dalšímu rozkladu US společnosti a míru ve světě.

***

Mnozí pozorovatelé charakterisovali předvolební kampaň jako „nudnou“ a mnozí Američané se prý ani nedostavili k volbám proto, že se domnívali, na základě této kampaně „bez chuti a zápachu“, že si žádný z obou kandidátů nezaslouží jejich hlasu. Oba kandidáti po vzoru televizních reklam se hlavně snažili vzbudit okamžité dojmy u posluchačů, z nichž většina neuvažuje a dává se příznivými či nepříznivými dojmy ovlivnit. Vůbec nejednali o hlavních věcech svého programu, nýbrž lpěli na různých málo důležitých detailech; vzájemně si vytýkali omyly, chyby a

slabosti, které projevíli při vykonávání svých předcházejících funkcí, které byly bez většího významu, a na které se už dávno zapomnělo. Dukakis prý prohlásil proto, že v nejposlednějších týdnech se pouze obhajoval proti Bushovým útokům; kdyby kampaň prý trvala déle, i jen o týden, byl by mohl při volbách zvítězit, protože nakonec začal také vytýkat Bushovi, že si vybral za místopředsedu 41-letého nezkušeného mladíka, senátora Dan Quayleho, lživého chlapce z Indiany, který se vyhnul Vietnamu. Průzkumy mínění v těch dnech vykonané ukazovaly, že jeho popularita stoupala, když si svlékl kabát, vyhrnul rukávy u košile a začal Američanům připomínat, že je také jen „z lidu“, že stojí na jejich straně, že se jeho administrace postará o bezplatné opatrovníky dětí pracujících rodičů, o laciné školní vzdělání a zavedení všeobecného nemocenského pojištění při rozšíření počtu pracovních míst a záchranou drobných farmářů. I když tohle všechno USA sice potřebují, nikdo se však z jeho posluchačů nikdy nedověděl, jak to hodlá všechno udělat a z čeho se to bude platit...

***

At' tomu je už jakkoliv s touto štiplavou předvolební kampaní, nyní tyto osobní detaily ustoupí do pozadí a na Bushe budou čekat skutečné problémy k nutnému řešení. Bush při zprávě o svém vítězství zvolal: „Lid promluvil“. Pak řekl, že své zvolení za prezidenta přijímá „s plným srdcem a s velkými nadějemi“. Michael Dukakis, poněkud zaražen, mu sice telefonicky blahopřál a slíhl mu svou plnou spolupráci, jak je tomu v USA pékným „sportovním zvykem“, ale „lásky z toho nebude“. Při tiskové konferenci ve středu 9. listopadu pak řekl, že bude, společně s jinými guvernéry, bojovat za to, aby „každý občan této země mohl mít plnou účast na americkém snu“, a že cílem jeho úsilí bude zajistit každému „vhodné bydlení, školní výchovu, čisté přírodní prostředí, dobré pracovní místo a dobrou mzdu“ - ale tato velká slova však blíže zase nikterak nevysvětlil.

***

Statistikové vypočítali, že pro Bushe volilo 92 % republikánů, 54 % nezávislých voličů a 57 % bělochů. Pro Dukakise volilo 43 % bělochů, 88 % černochů, 8 % republikánů, 75 % Židů a jen malá většina

katolíků, kteří v dřívějších dobách volili ve zdrcující většině demokrata. Někteří byli patrně znechuceni nynější vyloženě pro-potratovou politikou demokratické strany. Mnozí jiní, kteří Dukakise nevolili, mu předhazovali jeho nezákušenost v zahraniční politice, jeho malou známost dnešních skutečných poměrů ve světě a své obavy, že by mohl zvýšit daně na odstranění schodku z vládního rozpočtu - což bude stejně musit učinit i Bush, rozhodne-li se tento závažný problém vyřešit.

***

George Bush se narodil 12. června 1924 v Miltonu, Mass., jako jeden z pěti dětí. Jeho otec

Prescott Bush, korporáční ředitel, se stal US senátorem. Mladý George vychodil školu v Connecticutu; po válce studoval na universitě v Yale, kde dosáhl diplomu z ekonomie. Za války pilotoval nad Pacifikem torpédové bombardéry, byl sestřelen, avšak byl zachráněn jednou ponorkou. V roce 1945 se oženil s Barbarou Pierce-ovou. Později měl v Texasu úspěch ve svém podnikání v oboru těžby ropy. Pak se odstěhoval do Houstonu a plně se věnoval politice. Dvakrát byl zvolen do US domu reprezentantů a dvakrát se bezúspěšně ucházel o funkci US senátora. V sedmdesátých letech zastával různé významné vládní funkce:

byl US velvyslancem u OSN, později se stal předsedou US spojkové kanceláře v Číně, předsedou „Republikánského národního výboru“ a ředitelem CIA. V letech 1977-79 byl předsedou výkonného výboru „První mezinárodní banky“ v Houstonu. V roce 1980 po nezdáreném pokusu o kandidaturu na prezidentství si jej Ronald Reagan vybral za svého místopředsedu.

George a Barbara Bush mají pěknou rodinu; ze šesti dětí jedno zemřelo na leukemii ještě jako nemluvň. V posledních 40 letech Bushovi žili celkem v 28 různých bytech v 17 městech, kam je vždy zavály nové povinnosti živitele rodiny.

Půjčuje nyní Západ peníze SSSR skutečně na svou vlastní oprátku?

Moskva. - Noviny „Chicago Tribune“ z 27. října začínají článek „Evropští investoři jsou vábeni Sověty“ těmito slovy: „Evropští obchodníci, podnikatelé a bankéři mávají šekovými knížkami a objednávkovými formuláři a v odpověď na zpěv sirény „perestrojka“, se hrnou do Moskvy jako o závod. Někteří evropské vlády povzbuzují tuto „honbu za zlatem“, zatímco jiné vybízejí k opatrnosti.“ Vlády svobodných zemí prý nemají žádnou moc k tomu, zabránit tomuto spěchu podnikatelů. „okouzlených nadějí budoucího obrovského trhu v SSSR, kde žije 280 milionů lidí.“ Evropané zatím nedbají na obavy a varování USA, že obchodem s Moskvou se pouze SSSR posílí ekonomicky i vojensky, zatímco Západ z toho žádnou výhodu mít nebude. Italský ministerský předseda Ciriaco de Mita za své návštěvy v Moskvě letos v září dokonce navrhol, aby západní země umožnily svým půjčkami a úvěry jakýsi „Marshallův plán“ pro Sověty, aby pomohly Gorbačovovi provést jeho politické a ekonomické reformy, aby se udržel u moci, avšak ostatní země tuto ideu

nepřijaly.

Západoněmecká delegace pod vedením kancléře Kohla podepsala v Moskvě smlouvy v hodnotě několika set milionů dolarů a větší západoněmecké banky se zavázaly poskytnout SSSR úvěr ve výši 1,6 bilionu dolarů; prý aby mu pomohly zmodernizovat jeho potravinářský průmysl. Západoněmecký ministr zahraničí Hans Dietrich Genscher pronesl názor, že Západ by měl pomoci Gorbačovovi zmodernizovat SSSR, a že k tomu účelu by mu měl prodat příslušnou technologii. Itálie poskytne SSSR nízkouúročný, vládou subvencovaný úvěr ve výši 775 milionů dolarů, a italská firma Ferruzzi se zavázala zhodnotit pro zemědělství 1,5 milionu akrů sovětské půdy. Francouzské banky chtějí poskytnout Sovětům úvěr ve výši 2 biliony dolarů; prezident Mitterrand má navštívit Moskvu ještě letos v listopadu. Také britské banky chtějí poskytnout Sovětům úvěr, a to ve výši 1,75 bilionu dolarů, ačkoliv vláda ministerské předsedkyně Thatcherové je vybízí k opatrnosti. - Někteří vládní osobnosti na Západě v této souvislosti však varovně srovnávají tento zápal západních podnikatelů, uzavírat smlouvy se Sovětským svazem, s

jejich dřívějším nadšením pro Čínu a východoevropské komunistické země; říkají, že „tyto bubliny nakonec praskly“. Z Číny přišly jen nepatrné objednávky a její vláda nedávno opět silně omezila kapitalistické praktiky zavedené do čínské marxistické ekonomie. Na druhé straně masivní bankovní půjčky Polsku, Rumunsku, Maďarsku a Jugoslávii zůstávají dodnes nesplaceny. „Podnikatelský svět však, jak se zdá, má krátkou paměť“. - Podnikatelé a jiní západoevropané však dávají na tyto a jiné námitky - americké i evropské - své odpovědi. Říkají například, že uzavřené obchodní smlouvy se Sověty se obvykle týkají jen spotřebního zboží a nevojenských výrobků a nikoliv potřeb sovětské armády. Nynější smlouvy prý také poskytují úvěry mnohem nižší, než byly například úvěry, které v šedesátých a sedmdesátých letech poskytly Sovětům USA a Itálie, které tam zbudovaly obrovské továrny na automobily. Proto tedy prý není třeba přehánět význam obchodních a finančních smluv, uzavřených v přítomnosti se SSSR. Západní Německo je už deset let největším západním obchodním partnerem Sovětského svazu, avšak jeho obchodní transakce

(Dokončení na str. 14)

Pravidelné české bohoslužby jsou každou sobotu v 6:15 hod. večer v kostele Panny Marie Svatohorské v Ciceru, Ill. - 2414, S. 61st. Ave.

Velký výběr českých knih více než tisíc titulů, nabízí:

Miroslav Konvíčka
12726 Archwood ST
North Hollywood, CA 91606
Napište si o katalogy

DISCOVERY TRAVEL, INC.
641 S. La Grange Rd.
LA GRANGE, IL 60525

Pozvání příbuzných z Československa rychle - spolehlivě - bez poplatku, letenky za nejnižší ceny. Všechny doklady vystavené naší kanceláří jsou notářsky ověřené.

Zařídíme pasy, víza, rezervace hotelů, aut, pojištění, překlady

Pro bližší informace a tiskoviny volejte:
LIBBY BUCEK ☎ (312) 482-8515 kancelář
☎ (312) 354-7707 večer domů

Z ÚŘADOVNY NÁRODNÍHO SVAZU ČESKÝCH KATOLÍKŮ

Účastníci XXIII. konvence NSČK v San Fernando, CA.

Vedení NSČK, jehož členové byli zvoleni na XXIII. konvenci NSČK, konané ve dnech 14. a 15. října 1988 v San Fernando, Kalifornie:

Honorary Presidents

Most Rev. Daniel W. Kucera, O.S.B., Ph.D.
Archbishop of Dubuque, IA

Most Rev. Bishop - emeritus John L. Mořkovský, S.T.D.
Houston, TX

Rt. Rev. Abbot - emeritus Valentine Skluzacek, O.S.B.
Fifield, WI

Dr. Joseph Carda, Ph.D., K.S.G.
Miami, FL

Honorary Vice-President

Rev. John Anděl
Cleveland, OH

Elsie Nevšimal
Chicago, IL

NAVRŽENI

Most Rev. Bishop Jerome G. Hanus, O.S.B.
Bishop of St. Cloud, MN

Most Rev. Bishop John G. Vlazny
Winona, MN

Executive Board

Rev. Vojtěch Vít, O.S.B. - National Chaplain

Václav Hynar, Cleveland, OH - President

Msgr Petr Esterka, St. Paul, MN - Vice-President

Stanley Brožek, Pasadena, CA - Vice-President

Leslie W. Kosarek, Houston, TX - Vice-President

Joseph L. Kocub, Cleveland, OH - Vice-President

Františka Uhlířová, Berwyn, IL - Secretary

Ludvík Pospíchal, Brookfield, IL - Treasurer

Anna Rysáň, Cicero, IL - Assistant Treasurer

Directors -

Rt. Rev. Msgr Alois Mořkovský, Hallettsville, TX

Rev. Francis T. Pribyl, Chicago, IL

Václav Hesoun, Cleveland, OH

Vincenc Koniček, Racine, WI

Amos Pavlík, K.S.G., La Grange, TX

Benita Pavla, Austin, TX

Cyril Příkazský, Berwyn, IL

Zdeněk Rutar, New York, NY

Z funkce ředitelů texaských

bratrských jednot navrženi

Laddie Matula, Sr., La Grange, TX

Emma Jean Ribar, Austin, TX

Fraternal Organization

CATHOLIC WORKMAN

Chaplain - Rev. Francis Ohorny, Dodge, NE

President - Leslie W. Kosarek, Houston, TX

CZECH CATHOLIC UNION

Chaplain - Most Rev. Daniel W. Kucera, O.S.B., Ph.D., Archbishop of Dubuque, IA

President - Joseph L. Kocub, Cleveland, OH

CZECH CATHOLIC UNION OF TEXAS K.J.J.

Chaplain - Rev. John Peters, Victoria, TX

President - Laddie Matula, Sr., La Grange, TX

CATHOLIC FAMILY FRATERNAL OF TEXAS

K.J.J.T.

Chaplain - Rev. Msgr Wm. Botik, Dallas, TX

President - Emma Jean Ribar, Austin, TX

CZECH ASSOCIATED COURTS, C.O.I.

Chaplain - Rev. Joseph Mol, Berwyn, IL

President - Frank Brabec, Bensenville, IL

CZECH MISSIONS

Saints Cyril and Methodius

Los Angeles, CA

PRESIDENT MASARYK K DESÁTÉMU VÝROČÍ REPUBLIKY

POSELSTVÍ NÁRODNÍMU SHROMÁŽ-
DĚNÍ, VLADĚ A LIDU REPUBLIKY

(Dokončení z min. čísla)

Průmysl, zejména průmysl veliký, při všeobecné snaze po zlepšení hospodářských a sociálních poměrů, stává se velikou společenskou mocí a může přímo a nepřímo dostat vliv na parlament a vládu. Je úkolem opravdové demokracie být na finančních vlnách nezávislou. U nás, pravda, nemáme těch velikých a mocných podniků průmyslových, jaké mají v zemích jiných; u nás to- várný posud na sobě mají svou skořápku dílny, a banky založené a malých spořitelců. Je v tom jistá záruka solidnosti; avšak nesolidním může být člověk i v poměrech malých.

Soutěž na světovém trhu nutí naše hospodářství k světovosti; potřebujeme nejen světové politiky, nýbrž i světového zemědělství, světového průmyslu, světových bank. Po té stránce čelil jsem se zájmem, co vrchní ředitel naší největší banky nedávno řekl o úkolech našeho průmyslu — stě- žuje si na nedostatek vedoucích sil. Moderní průmyslník, obchodník a finančník je podnikatelem, průkopníkem, pionýrem uvnitř i navenek. Všude, všude, v politice a průmyslu, avšak i v oborech duchovních a kulturních je třeba těch vůdců!

Dnes státy a jejich hospodaření nemohou být izolovanými; ve všech oborech se sílí mezistátnost a mezinárodnost; vidíme proto, jak důležitým a ovšem obtížným je sjednávání obchodních a jiných mezistátních smluv a jak tato rostoucí mezistátnost vyžaduje vzájemných koncesí. S povděkem připomínám, že se letos naši a němečtí průmyslníci spojili ke společné práci.

Není nahlodil, že dnes všude zdokonalení a vybudování komunikace je jedním z hlavních požadavků průmyslu a státní administrace; zmezinárodnění vyžaduje také u nás slušných silnic a slušné pohoštění návštěvníků naší krásné země ukládá nám stavět moderní hotely a stát se vůbec pohostinnými.

Důležitost hospodářského a finančního vývoje, rostoucí hospodářská mezistátnost znamená požadavek promyšlené a soustavné politiky obchodní. Takové politiky potřebujeme tím více, že musíme být připraveni na kysle a těžkosti. Ministr Beneš na to ve svém posledním expositivě správně upozornil nejen pro obor politický, nýbrž i hospodářský. Naši obchodní politici musí se podílet, co se podařilo naší politice zahraniční — musíme republiku vkloubit v hospodářskou a finanční organizaci světovou. Odsud vedle stabilizace měny nutnost spravedlivé politiky daňové, rozumné politiky celní, a co do financí, omezeného stanovení úrokové míry.

Vláda vydá obsáhlé zprávy o činnosti jednotlivých ministerstev; tam bude náležitě oceněna důležitá reforma pozemková a velké kulturní dílo vybudování školství na Slovensku, kde do převratu nebylo ani jediné slovenské školy státní. Dnes je na Slovensku přes 4.000 škol, z těch škol slovenských přes 3.200. Vedle pozemkové reformy je toto uskolení Slovenska největším dílem naší republiky. A také v Podkarpatské Rusi školství velmi zdárně květl. Nebudu tu mluvit o jednotlivostech, co se vykonalo a co vykonat máme. Přestávám na tom, charakterizovat směr česko-slovenské politiky, kterým se musíme brát.

K tomu, co jsem už řekl, připojil bych slovo o velikém moderním úkolu politiky zdravotnické. Obyvatelstva, jak řečeno, ve všech zemích přibývá; běží však o to, aby se lidé nejen rodili, ale také zůstávali na živu. Chceme mít potomstvo zdravé a silné na těle i na duchu. Máme, jak jiné země, již ministerstvo zdravotnictví, ale náleží mu mnohem větší význam a intenzivnější působnost. Rád užívám příležitosti, abych poděkoval Rockefellerově nadaci za příspěvek a podnět

k státnímu zdravotnickému ústavu a americkým ošetřovatelkám, které nás poučily a utvrdily v přesvědčení o důležitosti ošetřování nemocných. Stopuju hygienické směry mnohých zemí; dospěl jsem k poznání, že naše medicína je výborná v rozpoznávání nemoci, ale že se poněkud méně stará o terapii. V Anglii a Americe je v tom poměr opačný. Doufám, že nová generace lékařů účinně sloučí diagnosu s terapií a že takto celé lékařství bude nejen humanisováno, nýbrž že všeobecně a ode všech politických instancí hygiena a zdravotní profylaxe bude účinně podporována a prováděna.

Rád se také zmiňuju o záslužné mírové práci Červeného kříže a s díkem vzpomínám pomoci, které nám i v tom poskytla zkušená Amerika.

Ze se po válce s pomocí státu čile rozvinul ruch stavební, je potěšitelné; i v tom se projevil zdravý úsilí hygienické, byt a bydlení jsou pro každého neméně důležité, než chléb a potrava vůbec.

A co říci o naléhavosti správné politiky školské a výchovné? Jen si dobře uvědomme, že naše školy mají vyučovat a vychovávat více než půl třetího milionu žactva, že jen školy lidové mají dva miliony a dvakrátstatisíc dětí! V celém světě se volá po reformách školy a vychování — co my, národ Komenského? Obávám se, že jiné země nás předešly. Tak jako nový stát má nové a složité úkoly, tak též škola přeměnami společnosti a její složitostí je nucena k reformám. Požadavek se vyslovuje často slovy, že škola musí být přizpůsobena životu, rozuměj životu novému. Jistě je hlavní věcí, aby školy připravily mládež tak, aby tato, připuštěna do praxe, dovedla svou situaci správně pochopit; škola má naučit myslit a podat metodu, aby školence dovedl v souhlase s teorií řešit jednotlivé úkoly, před které je životem postaven. Škole neběží také jen o jednotlivé znalosti, jde jí také o jednotnost všech poznatků. A běží o solidnost vzdělání, o to, aby školy, v nutné snaze o tak zvanou popularisaci, nepropadaly polovzdělanosti. Proto reforma školy zahrnuje také problém vzdělání učitelstva. Prakticky vzdělání a vzdělání stále vyšší a hlubší vyžaduje finančních obětí na školy a učitelstvo všech kategorií; avšak tyto výdaje jsou zdravou investicí. Nebylo by správné, kdybych tu nezdůraznil potřebu, učít se ve školách cizím jazykům; toho vyžaduje rostoucí mezinárodnost politická a hospodářská. Podle Komenského máme se z praktických důvodů učit jazyky svých sousedů, to platí v prvé řadě o němčině. Na Slovensku je užitečná znalost maďarštiny.

Nemohu nevzpomenout anekdoty o jednom ministrově vyučování, který deputaci, žádající lepší výchovu mládeže, řekl, že o výchovu dětí nemá strachu, za to o výchovu dorostlých. Ano — ten circulus vitiosus, ten věčný antagonismus starých a nových generací, otců a synů.

Jen několik slov povím o armádě; vyslovil jsem se o hlavním problému nedávno obsáhlěji. Musíme mít armádu, pokud ji mají všichni ostatní; vyplývá to z nynějšího stadia vývoje mravního a hospodářského. Naše armáda musí být také demokratická (poměr důstojníka a vojáka) a bude jen k obraně; nemáme žádných plánů agresivních. Ale svého a sebe, svobody a statků kulturních budeme bránit se vši rozhodností a věřím, mužně a chrabě. Prostě se nikomu nedáme! Stát je organizovanou mocí a chceme tudíž být mocí; nedovoláváme se tím násilí a násilností. Moc a síla je něco jiného, než násilí a násilnictví.

Konec konců musíme spoléhat na sebe, na svou vnitřní sílu, jak nám to mužně řekl Havlíček. Je pěkné pořekadlo: Pomoz si sám a pomůže ti Pánbůh — důvěrujeme v dobrou vůli a pomoc Spojenců a všech čestných národů, ale především spoléháme na sebe. Proto jsme od samého počátku Spojence prosbami o pomoc obtěžovali co nejméně, pomáhali jsme si ze zlé situace, způsobené válkou, platíme své dluhy, které jsme z lidskosti musili udlát, abychom odčinili hlad a zla, která jsme zdědili po nepřítelích Spojenců a svých vlastních.

Postupem doby, vývojem, všichni národové se stavovsky a stranicky individualisují a specialisují; tak se u nás z prvotní jedné strany staročeské vydělily a osamostatnily strany druhé. S touto společenskou diferenciací musíme počítat. Musíme počítat i s tím

že některé frakce a strany budou proti republice a demokracii, ať už mají utopické programy nepraktické nebo více méně násilnické a anarchické. V každém případě proti tomu můžeme důvěřovat, že se vždy najde většina státotvorná, koalice, nespočívající pouze na hospodářských zájmech, nýbrž také na politických zásadách demokracie. Opírám svou důvěru o cennou zkušenost koalice po válce, o fakt, že se socialisté zúčastnily vlády. Koalice je jen jiné slovo pro to, o čem v politice zahraniční usilujeme Společností národů a ostatními, již hodné četnými mezistátními a mezinárodními institucemi. Věřím v mír mezi národy, ale tento mír začíná mírem mezi občany jednotlivých států.

Naše republika vznikla ze světové konflagrace a revolucí; po revoluci bylo úkolem, budovat stát promyšlenou, pilnou prací, prací denní a všední, prací v drobném a malém. Je to přirozený pochod všech velikých událostí politických, všech revolucí. Člověk nemůže být stále rozohněn a rozehvěn, heroické vzepětí přirozeně trvá jen kratší dobu; po něm dostavuje se doba uklidnění a upokojení. Avšak to uklidnění a upokojení nesmí se zvrhnout v ochablost a slabost; právě nadšení, nadšení pro právo a spravedlnost národa a lidstva, nepřestává nikdy, jen se obrací k jiným prostředkům: a neúčinnějším prostředkem je cílevědomá práce.

Obnovený, nový stát potřebuje práce tvůrčí. Máme vhodné heslo: odrakouštit, ale člověk je bytostí zvykovou, a tak se stává, že po dočasném rozohnění a velikých plánech velmi mnozí se vrací tam, odkud vyšli.

Naše práce prvního desetiletí, chci to připustit, byla v mnohých oborech více extenzivní než intenzivní; ale v tom nastane náprava, užijeme nabytých zkušeností k dalšímu zdokonalení a pokroku. V práci a vědění je naše spasení — rád cituju heslo jednoho z našich zaslužilých vůdců národa.

Máme-li provozovat tuto politiku práce a vědění, politiku opravdu kulturní, musíme k ní sbírat všechny síly a sílečky; proto je třeba, aby naše ženy, polovice obyvatelstva, byly přibrány k veřejné činnosti. Tak zvaná otázka ženská je žhavá; ve skutečnosti běží tu hlavně o stav měšťanský, naši zemědělci a dělníci, gros obyvatelstva, otázku tak zle nepocítují. Je mně divné, že zejména naše úřady, státní a autonomní, brání se připuštění žen v úřady, když se tu do značné míry jedná o ženy a dcery úředníků.

Netajím si, že zavládla v některých kruzích jistá nespokojenost. S těmi, kdo zásadně jsou proti republice a demokracii, není žádná dohoda; a není dohoda ani s těmi, kdo jsou nespokojeni, že jim převrat nepřinesl více. Převrat zplodil tak zvané zbohatlíky — ti již dnes, jak slyším od znaleců, namnoze všichni ztratili svými anomálními spekulacemi své peníze. Jak nabyli, tak pozbyli. Jsou však také zbohatlíci političtí, kteří spekulovali politicky a dokonce na převrat; i ti jsou dnes demaskováni, vykřikováni nacionalismu a očistí jim neprospělo. Konečně jsme za těch deset let také poznali lidi při politické práci a nedáváme se již mýlit zaobalováním neschopnosti do nabubřelých hesel o národnosti, mravnosti a náboženství, pokroku a revolučnosti atd.

Od této nespokojenosti liším nespokojenost, jak byla nazvána, svatou: obnovený stát přinesl nové těžké úkoly a slušní lidé, postavení na odpovědná místa, jsou znepokojováni, protože se svědomitě ptají sami sebe, stačí-li na úkoly jim uložné. Rozumím této nervositě, pochybnostem o volbě správných prostředků a touze po dobrém a nejlepším. Z tohoto šlechtetného úsilí vznikají spory, zejména spory o taktiku, za daných poměrů vedené organizovanými stranami. A je pravda, že spory někdy se stávají nemírnými a hlomozným bojem.

Pozoruju všechny nezdravé zjevy, byl jsem a jsem na stráži; ale velká a rozhodující většina občanstva, to smím prohlásit, hodnotí veliký ráš převrat správně, je si svých úkolů vědoma a neleká se daných obtíží. Není maličkostí znovudobýt svého státu a ten stát udržet, naše položení v Evropě a ve světě, vývoj Evropy v období otvídne přechodném, ukládají nám mnohé a těžké úkoly ve všech oborech kulturního snažení. Nepochy-

buju, že vykonáme všechny úkoly, k nimž jsme zavázáni svou historií a odkazem předků.

Ta rozhodující většina občanstva také chápe, že nesmíme všechno čekat jen od státu a jeho úřednictva; vedle organizace státní je přirozená organizace národů, organizace celé kultury a tyto organizace na konec rozhodují i o osudu států.

Demokracie má v tom lepší postavení než stát starý. Demokracie není pouze formou státní, nýbrž také methodou všeho veřejného a soukromého života, je názorem na život; podstata demokracie je shoda lidí, jejich mírné obcování, láska, lidskost. Úspěšná politika, domácí i zahraniční, uvědomělé politické vedení předpokládá souhlasnost občanů v hlavních názorech a o hlavním směru politického počínání. Stát není jen mechanismem, politika není jen dovednou správou a diplomatickou technikou, stát je společením občanů na rozumových a mravních základech. Jestliže život jednotlivců má smysl jen sub specie aeternitatis, platí to také o politickém společení těch jednotlivců. Stát má hlubší smysl, než se to na venek jeví v té směsí jednotlivých politických akcí a akcíček. Stát má smysl duchovní, smysl mravní.

Theoretikové státu starého vyjadřovali to formulí, že monarcha je z Boží milosti: těsné spojení státu s církví bylo praktickým výrazem mravního smyslu státu. Věřím, že také demokracie, jako celý život jednotlivců a národů, je z Boží milosti. Tento smysl státu moderního se dost nechápe, protože vznikl odporem a revolucí proti starému režimu, proti monarchismu, osobujícímu si výlučnost Boží milosti, a proti církvím, absolutistickým monarchismem zneužívaným. Odsud rozšířený požadavek a provádění rozluky státu a církve v mnohých zemích. Podle mého názoru program rozluky státu od církve nemá být bojem proti náboženství. Rozlukou církve a státu i církve i stát mají se stát samostatnými, aby každý vlastní silou a způsobem svým sloužil nejvyššímu ideálu lidstva.

Opravdové demokracii nestačí instituce, ona potřebuje lidi, lidi živých, tedy lidí, věřících v poslání svého státu a národu, lidí, spojených ideou; naší demokracii nestačí pouze technické školení úřednictva a vojska, naše demokracie je mravním úkolem životním nejen úředníků a vojáků, nýbrž všech rozmyslných občanů a občanek a v prvé řadě zástupců občanstva, jeho vůdců. Naše demokracie musí být zárukou a ochranou všeho kulturního snažení v oboru technickém a hospodářském, v oboru věd a umění, mravnosti a náboženství. Proto naše demokracie musí být stálou reformou, stálou revolucí, ale revolucí hlav a srdcí!

(28. října 1928)

KŘESŤANÉ A CÍRKEV VE SVĚTĚ

(Pokračování ze str. 7)

hnutí činného po celých USA jsou nejen katolíci, nýbrž i baptisté a jiní protestanté spolu i s pravověrnými Židy. Už se stalo nejednou, že některá žena, která se chtěla podrobit potratu, si to rozmyslela, když byla zadržena před potratovou klinikou, a pak se už potratu nepodrobila. Protože tito „pro-lifers“ se dopouštějí civilní neposlušnosti, ačkoliv se vystříhají všeho násilí, autority katolické obce sice jim projevují svou sympatii a souhlas s jejich ideálem - a také jim podle možnosti pomáhají - avšak drží se v distanci a zdržují se úředně schvalovat jejich činy, což by bylo protizákonné.

**

Orange, Kalif. - Federální emigrační agent vstoupil v neděli 27. září do katolického kostela La Purisima v Orange v Kalifornii při ranní mši a zadržel sedm osob tam přítomných, podezříváných, že to jsou cizinci, kteří přišli ilegálně do USA. Emigrační a naturalizační úřad totiž rozhodl „pochytat ilegální cizince“, kteří se v ranních hodinách shromažďují v ulicích poblíž zmíněného kostela v naději, že jim někdo nabídne práci. Biskup diecéze Orange Norman Mc Farland doufá, že emigrační úřad si uvědomuje, že vniknutí do kostela a rušení bohoslužeb byl omyl - neopatrný a nezodpovědný, a pokračoval: „Divíme se tomu, že lidé činí podobné omyly. My chováme respekt vůči legitimní autoritě a legitimnímu provádění zákona, avšak rušení ob-

řadů v kostele nepovzbuzuje tento respekt.“ Harold Ezell, pověřenec emigračního úřadu pro východ Spojených států, na to odpověděl, že emigrační úřad si nepočíná jako Gestapo, že však on sám „nebude bránit svým agentům stíhat ilegální cizince, kteří se utečou do některé budovy, ať tato budova je označena křížem nebo ne.“

**

Vatikán. - Už 30. září papež Jan Pavel II. uveřejnil svůj nejposlednější pastýřský list „Mulieris Dignitatem - O důstojnosti ženy“ - ve kterém hájil rovnost žen s muži v řádu spásy, jejich stejnou důstojnost a význam, avšak zároveň znovu zdůraznil tradiční učení církve, že ženy nemohou být svěceny na kněžky. Různí radikální feministé na celém světě včetně USA, hned jednohlasně začali vytýkat sv. Otci, že je zastaralý, protože podřizuje ženy mužům. Kardinál Joseph Ratzinger, prefekt vatikánské Kongregace pro křesťanskou nauku, k tomu prohlásil, že vyhrazení kněžství mužům se nevztahuje k problému ženské důstojnosti, nýbrž k víře, která nás učí způsobu, kterým Kristus ustanovil svátosti. Papež Jan Pavel II. v této věci „mluvil s autoritou tradice víry a nikoliv jako absolutní monarcha, jehož vůle by platila jako zákon“. Také řekl, že tento pastýřský list sv. Otce je „význačným zdůrazněním skutečnosti, že žena je strážkyní lidské bytosti, že její rodičovská funkce je ve skutečnosti významnější, než je funkce mužova, a že její vlastní ženský genius je viditelný v její velké citlivosti vůči lidskému životu.“

**

Hanoi. - Už dříve v tomto roce sv. Otec prohlásil za svaté 117 vietnamských mučedníků; tehdy komunistická vláda v Hanoji nedala vietnamským biskupům dovolení zúčastnit se v Římě kanonizačního obřadu, protože prý tato ceremonie připomíná koloniální minulost Vietnamu. Navíc by prý vietnamská emigrace zneužila přítomnosti vietnamských biskupů v Římě ke konání protestních demonstrací proti vietnamskému komunistickému režimu. Později však, zřejmě v souvislosti s „glasností“, hanojská vláda v dopise kardinálovi Joseph Marie Trinh Van Canovi, arcibiskupu v Hanoji, dala dovolení, aby ve farních kostelích mohla být sloužena děkovná mše za kanonizaci vietnamských mučedníků. Mše však musila být sloužena jen uvnitř kostelů a sochy a obrazy svatých, vztahujících se k této oslavě měly zůstat „malých rozměrů“.

NA VÁNOCE DO ČESKOSLOVENSKA

Speciální cena \$593.00

Milwaukee Folk Fair, Bus tour, neděle 20. listopadu, odjezd 9 hod. ráno, návrat 8.30 večer. Cena \$22.00 včetně dopravy, vstupného a rezervovaného sedadla na představení národnostních skupin. International Caffé se stánky s jídlem a občerstvením.

Zájezd do Kalifornie, letadlem a busem, 8 dní pobytu s návštěvou Universal studios, Catalina ostrov, Queen Mary. Mission of Santa Barbara. San Diego tour. Večeře a tanec s Bill Davis orchestrem a další. Odlety: 30. ledna 1989 cen \$789.00 a 4. března - cena \$829.00

TUZEX - oblíbený dárek Vaším drahým. Pošlete včas než bude předvánoční nával. Rovněž vyřizujeme zasílání balíků do Československa.

Návštěva příbuzných a známých z Československa vyřizujeme rychle a spolehlivě za nejlevnější ceny. Máme zvláštní nemocenské pojištění pro návštěvníky.

• Vyžádejte si podrobné informace u

WEBER

TRAVEL AGENCY, INC.

6805 W. ČERMAK ROAD, BERWYN, IL. 60402

Telefon: 312-749-1333 nebo 242-1512

Půjčuje nyní Západ peníze SSSR skutečně na svou vlastní oprátku?

(Dokončení ze str. 11)
se Sověty představují méně než 2 % západoněmeckého zahraničního obchodu. Tato část se v těchto posledních letech dokonce ještě snížila. - Sověti také dali západním podnikatelům dovolení zbudovat v SSSR tzv. „smíšené podniky“, které by vlastnily zčásti cizí firmy, které by do těchto podniků investovaly a zčásti sovětský stát. Dosud však se cizí firmy o tuto možnost málo zajímají, protože sovětské zákonodárství o této věci je pro cizince značně nevýhodné. - SSSR dnes nevyhnutelně potřebuje západní úvěry a peněžní půjčky, aby si uchoval svou otřesenou ekonomii před zhroucením, tím více, že jeho výdělků v tvrdých valutách ze zahraničního obchodu v poslední době silně klesly kvůli poklesu cen zemního oleje a zemního plynu. Proto to velké vytrubování glasnosti a přestrojky. Sovětská vláda také stále tvrdí na adresu Západu, že prý půjčených peněz bude hlavně užíváno k produkci spotřebního zboží: dne 27. října například oznámila, že prý v příštím roce chce silně zvýšit výrobu životních potřeb pro sovětské obyvatelstvo, a že kvůli tomu sovětský vládní rozpočet bude mít v r. 1989 rekordní schodek 59 bilionů dolarů. Západ má tedy jednoduše důvěřovat v dobrou vůli Sovětů a nepožadovat hned ani dodržování Helsinských dohod v satelitních zemích.

JIRÍ BALCAR (1929 - 1988)

A review of Prints, Drawings and Paintings by one of Czechoslovakia's most distinguished artists
SEPTEMBER 9 - NOVEMBER 2, 1988

20 Years of Czechoslovak Art 1968 - 1988

A Tribute to Jacques Z. Baruch
Drawings, Paintings, Prints and Sculpture
A survey featuring the most important contemporary artists of Czechoslovakia
November 4, 1988 - January 11, 1989
A catalog will be available
JACQUES BARUCH GALLERY
40 East Delaware Place
Chicago, IL 60611

Penthouse
(312) 944-3377

KAREL ČAPEK HORDUBAL

(Pokračování z min. čísla)

V

Juraj Hordubal usedá v čelo stolu, spíná ruce a říká modlitbu. Tak to má být, když jsi teď gazdou. Polana svírá rty, ruce sepnuty, Hafie vyvaluje oči a neví, co dělat, Štěpán se mračně a zarytě dívá k zemi — ech, vy, což jste se nemodlivali, Polano? Inu, od jiné víry je asi Štěpán, ale u stolu se sluší modlitba. Vida je, rozmrzeli se, jedí rychle a mlčky, Hafie se tak tak dlouhá v talíři, — „Jez, Hafie,“ káže suše Polana, ale sama dá stěží co do úst; jen Štěpán hlasitě srká, skloněn nad talířem.

Po jídle kouká Manya, jak a kudy ven. „Počkej ještě, Štěpáne,“ pobídl ho Hordubal. „Co jsem chtěl říci — Ano, a jaká je letos úroda?“

„Otava byla dobrá,“ uhýbá Manya.

„A žita?“

Polana rychle pohlédne na Štěpána. „Žita,“ souká ze sebe Manya. „Ano, hospodyně totiž prodala ta pole nahoře. Nestálo to za práci, pane. Samý kámen.“

V Hordubalovi hrklo. „Samý kámen,“ bručel, „pravda, že samý kámen; ale pole, Polano, je základ — —“

Štěpán sebejistě ukazuje zuby. „Nic to neneslo, hospodáři. Lepší jsou louky u řeky. Kukuřice tam narostla co chiap vysoká.“

„U řeky,“ diví se Hordubal, „tys koupila, Polano, půdu v rovině?“

Polana chce něco říci, ale spolkne to. „Panské louky, hospodáři,“ vysvětluje Manya. „Půda jako mlat, hluboká, řepná — Ale řepa se špatně platí. Všechno se špatně platí, pane. Raději vsadit na koně: vydaří se kůň, a dostane se víc peněz než za rok selské roboty. Mít ještě kus roviny, a postavit stáje tam dole —“ Štěpánovi blýskají oči. „Kůň patří do roviny, pane. Kůň není koza.“

„Statkář by prodal ty louky,“ podotýká Polana zamyšleně a počítá nahlas, co by stály; ale Hordubal neposlouchá, Hordubal myslí na pole žitná a bramborová, jež Polana prodala. Pravda, samý kámen, ale nebyl-liž tam kámen odjakživa? To už, kamaráde, patří k té práci. Dva roky předtím, než jsem odejel, jsem obrátil kus úhory v pole — ech, co ty víš o selské robotě!

Hafie se přikradla k Štěpánovi a opírá se mu loktem o rameno. „Strýčku Štěpáne,“ šeptá.

„Co je?“ směje se Manya.

Malá se ostýchavě vrtí. „Já jen tak.“

Štěpán ji bere mezi kolena a kolébá jí: „Nu tak, Hafie, co jsi chtěla říci?“

Hafie mu šeptá do ucha: „Strýčku Štěpáne, já ti dnes viděla krásné štěňátko!“

„Ale jdi,“ diví se důležitě Manya. „A já jsem ti viděl zaječici s třemi mladými zajíčky.“

„Jé,“ žasne Hafie, „a kde?“

„V jeteli.“

„A budeš je na podzim střílet?“

Štěpán úkosem na Hordubala: „Nu, nevím.“

Hodný člověk, myslí si Juraj s úlevou, dítě ho má rádo; ke mně by tak nepřišla. Což, zvykne si dítě; ale že se ani nezmiňla o těch obrázcích, co jsem jí dovezl z Ameriky. Měl bych něco dát Štěpánovi, napadá Hordubala, a hledá očima svůj dřevěný kufřík.

„Máš své věci srovnané na lavici,“ praví Polana — vždycky byla tak pečlivá, myslí si Juraj, a jde vážně k té hromádce z Ameriky. „Tak toto je pro tebe, Hafie, ty obrázky a tady ten Teddy-bear —“

„Co to je, strýčku?“ vydechne Hafie.

„To je medvěd,“ vysvětluje Manya. „Vidělas už někdy žívého medvěda? Tam vzadu v horách jsou.“

„A tys je viděl?“ naléhá Hafie.

„Nu, viděl. Dělalí brumbrum.“

„Toto je, Polano, tobě,“ mumlá nesměle Hordubal. „Jsou to hlouposti, nu, ale nevěděl jsem, co...“ Juraj se odvrací a přehrabuje, co by ze svého vybral Manyovi. „A toto, Štěpáne,“ praví rozpačitě, „by se snad hodilo tobě: americký nůž a fajčka americká —“

„Ach, ty,“ vyhrkla zdušeně Polana, oči se jí zalily slzami a vyběhla ven — nu, Polano, co je?

„Děkuju uctivě, hospodáři,“ klaní se Manya, ukazuje všechny zuby a podává Jurajovi ruku. Ej ty, jakou ty máš sflu v ruce! s tebou by stálo za to se měřit. Nu, chvála Bohu, oddychl si Hordubal, toto by bylo odbyto.

„Ukaž mi ten křivák, strýčku,“ žadoní Hafie.

„Hled,“ honosí se Štěpán, „to je nůž až z Ameriky, tím ti vyřežu americkou panenku, nechceš?“

„Jé, strýčku,“ piští Hafie, „ale jistě.“

Juraj se široce a blaženě usmívá.

VI

Ale ještě není vše vyřízeno, Juraj ví, co se sluší. Když se člověk vrací z Ameriky, musí se ukázat v krémě, se sousedy se přivítat a nabídnout pálenky. Ať každý vidí, že ne s prázdnou a ne s hanbou se vrací. Hej, hospodo! Každému sklenku a chytro nalévej, což neznáš Hordubala a nejsem já majner z Ameriky? Ať se rozkřikne po dědině, kdo že se to vrátil, ej, půjdeme se podívat na Hordubala, ženo, halenu sem a širák — —

„Já se vrátím brzo, Polano, však jdi spat a nečekej,“ domlouvá Juraj a ze široka, okázale se hrne černou dědinou do krčmy. Čím všim to voní dědina: dřevem a kravami, slámou a senem, a toto je pach husí, a toto čpí rmenem a koprivami. Není už v krémě starý Salo Berkovič, jakýsi žid zrzavý vstává od stolu a nedůvěřivě se ptá: „Přeje si pán?“

V koutě sedí jeden, kdo by to mohl být, mohl by to být Pjosa, pravdaže, Andrej Pjosa, řečený Husár, zírá na Juraje, jako by chtěl křiknout: Jsi ty to, Juraji? I jsem to já, Andreji Husáre, jak mě tu vidíš. — Nu, nezakřikl Pjosa a zírá; a Hordubal, aby ukázal, že je zdejší: „Živ-li starý Berkovič, krčmáři?“

Pihovatý žid staví na stůl sklenku kořalky. „Šest let tomu, co je pochován.“ Šest let? ech, Pjoso, dlouhá to doba; co zbude z člověka po šesti letech — a co po osmi? Osm let, krčmáři, jsem nepil pálenky; jej Bohu, byl bych ji někdy pil — hoře zapít, naplivat na cizotu, víš? ale zakázali pálenku v Americe. Aspoň jsem poslal víc dolarů Polaně; a vidíš, koně koupila a prodala pole. Prý samé kamení. A ty, Husáre, tys pole neprodal? Inu, vidět, žes nebyl v Americe.

Žid stojí u pultu a zírá na Juraje. Mám se s ním dát do řeči? myslí si žid. Hovorný asi není, hledí jaksi taksi, raději ho nechat; kterýpak ze zdejších by to mohl být? Matěj Pagurko má syna kdesi, třeba je to syn Matějův; či že by to byl Hordubal, muž Polany Hordubalové, ten, co je v Americe —

Juraj zamžoural očima. Žid se odvrací, musí rovnat sklenky na pultě; a co ty, Pjoso, co schováváš oči pod obočím? Mám tě zavolat jménem? To máš tak, Andreji Pjoso: člověk si odvykne mluvit, huba mu zdřevění, ale — inu, i kůň, i kráva chce slyšet lidské slovo. Pravda, vždycky bývala Polana tichá, a osm let nepřidá řeči, samota mluvit nenaučí; sám nevím, kde začít: neptá se ona — nepovídám, nepovídá ona — nechci se ptát. Ech co, Štěpán je dobrý čeledín, i mluvení obstará za hospodyně. Pole prodala hospodyně, koupila pustu v rovině, a máš to.

Hordubal upíjí a pokyvuje hlavou. Pálí ta potvora, ale člověk si zvykne. Štěpán — hodný chlap, zdá se; rozumí koním a má rád Hafii; a co se týče Polany — i zvykne si ženská, a samo přijde, co přijít má. Ech, Pjoso, a co tvá žena — divná-li je někdy? Nu, nabiješ jí, ale Polana je — jako zemanka, Andreji. Tak je to. Moudrá je, pilná a čistá — chvála ti, Bože. Pravdáž, že divná. A nese se, brachu, jako žádná druhá bába na dědině. Neumím s ní, Husáre. Jako vítr jsem měl vtrhnout domů a zatočit s ní, až by ztratila dech. Tak se to dělá, Andreji. Ale já — vidíš, nešlo to; poděsila se, jako bych byl strašidlo. I Hafie se nějak podě-

silp. I ty, Pjoso. Nu, tady mne máte, co dělat? Když nepuknou ledy, sejdou pomalu. Na zdraví, Andreji!

Andrej Pjosa, řečený Husár, vstává a jde ke dveřím, jako by neviděl; ve dveřích se obrací, střelí očima zpátky a vyhrkne: „Zdrávi došli, Juraji!“ Jsi ty podivín, Husáre; já bych nemohl přisvědčit — nemysli si, že jsem se vrátil jako žebrák: mám pěkných pár set dolarů, ani Polana to ještě neví. Hle, poznal mne Pjosa; tak vida, samo to přišlo, samo přijde i ostatní, zaradoval se Hordubal. Žide, naley mi ještě jednu!

Dvěře se rozletí a hrne se do nich chlap, hrne se jako velká voda — ale vždyť je to Vasil Gerič Vasilů, kamarád nejlepší; jen pozří a už ke stolu, Vasile! Juraji! Škrábe takové chlapecké podelování a smrdí tabákem, ale dobré je, ech, ty Vasile! „Vítám tě, Juraji,“ povídá nějak starostlivě, „a co že jsi přijel?“ „A co, ty somárce, měl jsem tam umřít?“ směje se Hordubal. „Inu,“ povídá Gerič vyhýbavě, „není teď sedlákům dobře. Zdráv, pravda? Chvála Bohu aspoň za to.“ Divný jsi, Vasile, sedáš jen na půl zadku a sklenku do sebe hore dnem převracíš. Co nového? Nu, starý Kekerčuk zemřel, ten týden po velké noci, dej mu Bůh věčnou slávu, a v neděli si bral mladý Horolenko Michalčukovu holku; loni nám čert nadělal slintavku — Ja, Juraji, udělali mne tu starostou, bíro jsem, to víš, jen pro zlost — Hovor se trhá, Vasil Vasilů neví jaksi, co by povídal; vstává a podává tlapu Jurajovi: „Bůh tě potěš, Juraji; musím už jít.“

Juraj se usmívá a otáčí sklenku v těžkých prstech. Není už Vasil, jako býval, ach, Pane na nebi, jak ten dovedl pít, až okna řinčela; ale přišel a podeloval — kamarád. Bůh tě potěš, Juraji; co ty tak, mám snad napsáno na nose, že se mi nepovedl návrat? Hej, že nepovedl, ale to ještě přijde; pomalu, pomalu se budu navracet. každý den o kousek, a vidíš, najednou budu doma. Mám peníze, Vasile; i pole mohu koupit, i krávy, dvanáct krav, když budu chtít; sám je vyženu na pastvu, třebaš na Volov Chrbát, dvanácti zvoncei budu večer zvonit, a Polana bystře poběží otvírat vrata. jako divčič —

V krémě ticho, žid dříme za pultem, což, dobrá je člověku taková samota; točí se mu hlava, točí, ale tím se, kamaráde, srovnají myšlenky. Vracet se krokem, a pomalu, jako se vrací stádo; ale což, přihnát se jako spřežení, šturmem vtrhnout do dvora, až trysknou jiskry — vysoko stát, vysoko držet opratě a seskočit — tu jsem, Polano, a teď tě nepustím; vysoko na rukou tě donesu domů a přitisknu tě, až ti dech zraje. Hebká jsi, Polano. Osm let, osm let jsem na tebe myslel; a teď teprve půjdu k tobě. Hordubal zatíná zuby, až mu nabíhají svaly ve tváři. Hý, koně divoké, hý! Ať vidí Polana — kolena se jí zachvějí lekem a radostí, ať vidí: muž se vrací.

(Pokračování příště)

MASARYK MEMORIAL IN JACKSON PARK

A statue of Thomas Garrigue Masaryk, first president of Czechoslovakia, is among Chicago Park District monuments. The huge bronze statue is located at the east end of the Midway in Jackson Park. Sculptor Albin Polasek referred to the statue as one of the largest in the nation. Its weight is estimated at eight tons and it is eighteen feet high.

The legendary figure illustrating an old story of the Blaník Mountains in Bohemia was donated by the Masaryk Memorial Association. There, deep in the heart of the mountains, the legend says, the Knights of Blaník sleep, waiting for the hour to deliver their people of the oppressor. Once they rode forth with Masaryk and his legionnaires.

Masaryk was born on March 7, 1850 in the Moravian border-town of Hodonín. His father, a

native of Kopčany in Slovakia (Slovakia then being a part of Hungary) was a coachman employed on one of the Austrian estates. His mother came from a semi-Germanized Czech family in Hustopeč, in the Moravian plains.

He is known as the liberator of his country, which he united in 1918, and became the modern Czechoslovakian hero.

The statue was started in 1938, a year after Masaryk's death. The metal shortage, war and other obstacles delayed Polasek's work. The site, near the University of Chicago, (where he was a visiting Professor) was selected in 1941. The Memorial Association had the metal on hand in 1942 and set a dedication date in September of that year. One firm worked on casting the statue for a year and went bankrupt. The statue was finally cast by a New York foundry, Capital Products, Inc. in Queensborough. It was cast in

three sections from 20 plaster casts forwarded here by the sculptor.

On September 14, 1949, it was finally ready to be shipped here and was loaded on a truck for its western trip. More trouble, however, beset the Bohemian Knight.

In crossing the Queensborough bridge over the East River that night, the statue struck an overhead girder, the chain holding the statue snapped and that section of the roadway with resulting damage to the memorial.

Traffic was tied up between 5:30 and 6 p.m. and reportedly the driver of the truck was given a summons for failing to obtain a permit to transport the statue. The statue went back to the foundry for repairs. It arrived in Chicago on the Midway, 1949.

The Memorial was dedicated, 1955.

"MESSIAH" TO DRAW AREA VOCALISTS

Have you ever thought of singing Handel's MESSIAH at Christmas, but couldn't because of all those long rehearsals? Well, here's your chance!

The Chicago Park District City-Wide Orchestra will present its first „Sing-It-Yourself MESSIAH“ on Friday, December 9, 1988, at 7:30 p.m. The performance will be held at Our Lady of Victory Church, 5212 W. Agatite, Chicago.

The audience will be the chorus and the presentation will feature Part One and the Hallelujah Chorus of the Handel masterpiece. Accompaniment

will be supplied by the City-Wide Orchestra under the direction of Marvin J. Carlton. Featured soloists will include Elenor Pool, Soprano, and Barbara Landis, Mezzo-Soprano.

Marvin J. Carlton has been conductor of the City-Wide Orchestra since 1987. Prior to his appointment to this orchestra he was music director of the DePue/Mid-America Opera and Opera/Chicago. For six seasons, he was the music director of the Central Illinois Bach Society in Peoria, where he began a „Sing-It-Yourself MESSIAH“ series in 1977. As a performer, Mr. Carlton has been principal oboe of the Peoria Symphony and the Peoria Civic Opera, as well as a

member of the Civic Orchestra of Chicago, the Classical Symphony Orchestra, and the Elmhurst Symphony.

Elenor Pool holds music degrees from the University of Michigan where she began an opera workshop program. In the Chicago area, she has performed with the Chicago Gilbert and Sullivan Society, Shepherd Players, the Opera Obscura Series, and the DuPue/Mid-America Opera. She has performed leading roles in Gianni Schicchi, The Medium, The Marriage of Figaro, and has appeared as soloist for MESSIAH on numerous occasions.

Barbara Landis holds a Bachelor's degree from the American Conservatory of Music and has performed with the Chicago Gilbert and Sullivan Society, Light Opera Works, Chicago Opera Theatre, and the Osalo Opera Company. She has performed leading roles in Iolanthe, Die Fledermaus, The Medium, Carmen, The Rape of Lucretia, and The Barber of Seville.

Admission to the „Sing-It-Yourself MESSIAH“ is free, but persons who want to sing are urged to register as soon as possible. To register, send a self-addressed, stamped envelope, name, telephone number and part you will be singing to City-Wide Orchestra, c/o Jefferson Park, 4822 N. Long Ave., Chicago 60630. A Ticket and information will be mailed on a basis of date of request received.

Contributions can be made to the City-Wide Orchestra.

Czechoslovak
Radio Broadcast

795-6172

SPECTRUM

WCEV 1450 AM

„Poslouchejte v celém „ChicagoLand“
nový, pestrý čs. pořad „SPECTRUM“,
každé úterý v 8.05 P.M. - 8.30 P.M.
na vlně 1450 AM WCEV Radio
pod vedením Jarmily Smrčkové

MINARIK'S BAKERY

FINEST CZECH PASTRIES AND COOKIES
WE SPECIALIZE IN
PARTY AND WEDDING CAKES

Možno
objednat
telefonem:
laskava
a rychla
obsluha česky
i anglicky

- Všechny pekařské a cukrářské výrobky
  - Evropské speciality
  - „Special Homemade“ cukroví
  - Velmi chutné máslové housky a strůdl
- 5832 W. Cermak Rd, Cicero, Ill. 60650
OLympic 2-2954

COMMERCIAL NATIONAL BANK

Special Service for Special People

Member F.D.I.C.

Main Bank
3322 South
Oak Park Ave.
Berwyn, Illinois
60402

Manor Branch
5919 West
35th Street
Cicero, Illinois
60650

ALL PHONES:
484-0800

LEKÁRENSKÝ TELFON: DOMACÍ TELFON:

☎ 484-0106

☎ 749-0281

Poslám lékař vašim příbuzným či kamarádům
rychle a bezplatně vyřídí

HOLEČEK PHARMACY

PH. MR. VLADIMIR HOLEČEK, R.Ph.

NAPROTÍ BERWYNSKÉ RADNICI

6705 West 26th STREET, BERWYN, Illinois 60402

VOICE OF THE NATION

**Remarks by
Robert William Farrand
Deputy Assistant Secretary of State
Human Rights and Humanitarian Affairs
before the
14th World Congress of the
Czechoslovak Society of Arts and Sciences
L'Enfant Plaza Hotel Washington, D.C.
September 17, 1988**

(Conclusion from last issue)

It is this attitude blowing in from the East with which Mr. Jakes and Mr. Bilak must come to terms.

But I have gone on long enough about the nature and history of the problems confronting Czechoslovakia. I would like to close my remarks now with a few thoughts on the future and what I see as some possible outcomes for this once proud nation which Neville Chamberlain dismissed before Parliament in 1938 as „this little far away country about which we know nothing” - or words to that effect.

In the first place, as I see it, so long as Miloš Jakes and Vasil Bilak remain in power in Prague we should not expect much. But I believe Mr. Gorbachov realized what's up in Czechoslovakia and knows that sooner or later a significant change will have to be made at the top if the Czechoslovak economy, like the Soviet economy, is to survive in a competitive world of computers and technology which is already speeding away from them both.

So what about the future? As I've said, we probably should not look to the current leadership in Czechoslovakia for much by way of genuine progressive reform. They, like middle-managers in the Soviet Union, are too wedded to privilege and power to contemplate with equanimity the sort of reforms needed to snap Czechoslovak society and economy out of the doldrums. So if meaningful reform is going to come they will have to be pushed, and that push will need to come either from the outside or from below.

Mr. Gorbachov has indicated that he expects the governments of Eastern Europe to make their own decisions about the courses they adopt. Does this mean that he expects them, as East European publics hope, to follow his example in all things? Or does he perhaps mean that during a time

when the Soviet Union itself is going through a period of enormous change that it doesn't have time to deal with the manifold problems of the economies of its six Warsaw Pact neighbors? There is always the chance, of course, that Mr. Gorbachov may not succeed. In which case the foot draggers in Czechoslovakia like Bilak would be vindicated, and would remain in power. If that were to happen the outlook would remain bleak. But since Mr. Gorbachov is still in power - and still of a clearly reformist state of mind - and those who oppose him really have no program, no answers of their own to solve the crisis, let's proceed on the assumption that his views on reform will keep pressing in from the East. Then Mr. Bilak's position would become more vulnerable. Then it can be asked, just why is Bilak defending orthodoxy when the Center is no longer doing so?

In any case, I think it not inconceivable that we could see in the not-so-distant future a partial withdrawal of some of the nearly 80,000 Soviet troops now garrisoned in Czechoslovakia. As Soviet troops continue to withdraw from Afghanistan, it would also seem reasonable to speculate that, in his drive to reduce the burden of defense spending on the Soviet economy, Mr. Gorbachov

might very well look to other areas where his troops are stationed abroad and where military costs could be reduced. If he were to take that welcome step, it would give a real psychological boost to the mood and spirit of the small nation which these troops have occupied for over 20 years. Ironically, I suspect it would be Mr. Bilak and Mr. Jakes who would hate to see the Soviet troops go more than the Soviets themselves. But that's only my personal speculation.

So there are a number of reasons to be hopeful that conditions could improve even under the current political framework. Added to these, is the fact that since Czechoslovakia did not embark on a borrowing spree during the '70s and '80s as did her Warsaw Pact neighbors, the nation's credit rating is very good and that fact alone would certainly help to support a rational reform program.

This leads to a major question of will and spirit: Will the people of Czechoslovakia, who actually were in the forefront of reform 20 years ago, be able to overcome the trauma of 1968 and rise to the occasion once more? That is a very large question and its answer may depend in some degree on the attitude of major Western nations, as well as on that of the USSR.

A major stumbling block to better U.S.-Czechoslovak relations, of course, falls precisely in my current area of responsibility: human rights. It remains a sad fact, that despite significant improvements in this area by Warsaw Pact Governments immediately to the north, south and east of Czechoslovakia, the Prague Government has not yet seen fit in any major way to ease

its harsh restrictions on citizens' rights to speak freely, publish freely, express themselves freely on political and civic matters and, in general, to be free to engage in an open and democratic political dialogue, including free elections. I should perhaps parenthetically note here, however, that the Government has occasionally shown some willingness in recent times to tolerate the distribution of what is known as *samizdat*, or self-published materials. Nonetheless, the volume of such information flow is not very great.

The independence of Czechoslovak courts is virtually non-existent, especially where matters touch the power of the Government. The rights of the accused to defense counsel, to due process under the law and to a fair and speedy trial continue to be severely circumscribed. And the freedom to believe, or not to believe, in the religion of one's choice without severe penalty is still denied to Czechs and Slovaks.

So Czechoslovakia has a long way to go in meeting the human rights obligations it freely undertook in the Helsinki Final Act. We in Government must take these denials of essential rights into account when we look at our overall policy toward the Jakes regime. In fact, we have opened a channel in which we regularly discuss these mat-

ters openly and frankly with the Government of Czechoslovakia. While these discussions have yet to meet with overwhelming success, they have not been without value. There is movement - minor movement, but movement, nonetheless. We need more of it.

And both we and the Czechoslovak Government need to hear more from you and other members of the American - Czechoslovak community about how you view events in your mother country. We also seek your view on U.S. policy toward Czechoslovakia, since your input is so crucial to our thinking. To quote Bill Luers again: „The most hopeful sign is that the question before East and West today for the first time in 20 years is not how to debate the tragic end of the Prague Spring, but how to revive it and make it endure.”

It is in this sense that I am honored and pleased to have been able to speak before you this evening. In a democracy, representatives of the government are servants of the people and need to be in touch with those who pay them, to know what's on their bosses' minds and how best to proceed. You have made my wife and me very proud for having invited us here this evening.

DĚKUJI VÁM MOCKRÁT!

MEALMAKERS
6714 W. Cermak Berwyn
“Only Mama Cooks Better”
Fully Cooked Meals
We Cater To Parties

- Dumplings
- Sausages
- Roast Duck
- Bakery Goods
- Roast Pork
- Jaternice
- Breaded Pork Tenderloin
- Beef With Speciality Gravies
- And Lots More Fine Foods

10% Off Any Purchase With This Coupon
Delivery Service 484-2711 Why Cook? Call Us

Our 105th Year

SECONDFEDERALSAVINGS

Member of
Federal Home Loan Bank System

Road 12 & Grand Ave.
FONTAINE, ILL. 60020
☎ 587-6311

INSURED SAVINGS
—up to \$100,000.00—
by Federal Savings and
Loan Insurance Corp.

**A FRIENDLY
SAVINGS
INSTITUTION
SERVING A GREAT
COMMUNITY**

**SAVING IS
CONVENIENT
HERE!**

Every feature of our
association is designed
with safety, increased
earnings and conven-
ience for you in mind.

For your convenience:
— a Save-by-Mail plan,
— easy-to-serve-you
office facilities,
— fast service,
— free parking.
Come in.

SAVING IS OUR POLICY

CORNER
26TH & PULASKI
CHICAGO, ILLINOIS 60623
PHONE: 277-8500

7315 W. 25TH ST.
N RIVERSIDE, IL 60546
PHONE: 432-5700